

JAARVERSLAG 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Algemeen: De Why van Kolom

- 1.1 Overzicht scholen Kolom
- 1.2 Strategie
- 1.3 Governance
- 1.4 Terugblik CvB op 2018
- 1.5 PDCA binnen Kolom:
Financieel en Kwaliteit
- 1.6 Governanceontwikkelingen
- 1.7 Externe overview: Politieke
of maatschappelijke impact
- 1.8 Klachten
- 1.9 Overzicht
leerlingenaantallen
Kolomscholen

2. Kwaliteit

- 2.1 Onderwijsprestaties
- 2.2 Ontwikkelingen als gevolg
van interne en externe
kwaliteitszorg

3. Jaarverslagen scholen

4. Personele zaken

- 4.1 Samenstelling personeel
- 4.2 Beleid en resultaten 2018
- 4.3 Arbeidsomstandigheden
en verzuim

5. Financiële zaken

- 5.1 Ontwikkelingen financiële
positie 2018
- 5.2 Staat van baten en lasten
2018
- 5.3 Verantwoording van
Prestatiebox
- 5.4 Verantwoording
werkdrukmiddelen Primair
Onderwijs
- 5.5 Financiële kengetallen
- 5.6 Continuïteitsparagraaf
en vooruitblik

6. Huisvesting, materiële zaken & ICT

- 6.1 Bouwprojecten
- 6.2 Groot onderhoud
- 6.3 Aparte projecten
- 6.4 Inrichting
- 6.5 ICT-beleid

7. Verslag van de Raad van Toezicht en GMR

- 7.1 Raad van Toezicht
- 7.2 GMR

Jaarrekening

Voorwoord

Met veel genoegen presenteren we het Jaarverslag van 2018 van stichting Kolom. Het bestuur legt hiermee verantwoording af aan de verschillende belanghebbenden van de organisatie en aan de rijksoverheid. Het jaarverslag bestaat uit het bestuursverslag, dat het beleid en de gang van zaken gedurende het verslagjaar beschrijft, en de jaarrekening voor de financiële verantwoording. Voor de presentatie van de jaarrekening wordt een verplicht model gebruikt.

Trots is de organisatie op het behouden en ontwikkelen van de eigen onderwijskwaliteit. Dit ontwikkelen gaat niet vanzelf en vraagt van alle teamleden op een school een positieve houding ten aanzien van kwaliteitsontwikkeling en de wil om blijvend te leren. Goed is het om te zien en ervaren -mede aan de hand van goed verlopen onderzoeken naar de onderwijskwaliteit- dat Kolom er in slaagt de onderwijskwaliteit op peil te houden. In 2018 hebben 3 scholen van Kolom hun predicaat Excellent kunnen behouden. Voor SBO school Paulus is afgesproken dat de inspectie in 2019 -na de verhuizing naar het HKC- de school opnieuw zal bezoeken en beschouwen.

Kolom is het afgelopen jaar fors 'met zichzelf' bezig geweest. De procedure van ontbinding van de arbeidsovereenkomst van haar voorzitter CvB heeft lange tijd voor onzekerheid en onduidelijkheid gezorgd binnen de organisatie. Het effect van de verschillende juridische procedures was polariserend en verlamdend.

De Belastingdienst was al langere tijd ontevreden over de concrete inrichting van het Horizontale Toezicht bij Kolom, voerde een diepgaand onderzoek uit naar de fiscale behandeling van financiële stromen in de organisatie en kwam in februari 2018 met een naheffing van 3 miljoen euro. Na intensieve besprekingen werden, in een nieuw regime en na herstel van de relatie, afspraken gemaakt over een breed herstelplan en werd de naheffing gecorrigeerd onder voorbehoud van adequate inrichting van het Horizontale Toezicht en niet vrijblijvende veranderingen op het gebied van behandeling fiscaliteit.

De bouw van het HKC werd een complex en ronduit onprettig proces door vertraging bij bouw en oplevering en voortdurende onmin tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Ook de inhoudelijk ontwikkeling van het centrum bracht voor het voetlicht dat reeds in de voorbereidende fase gefragmenteerd en te weinig onderwijsinhoudelijk concepten waren doordacht.

Tot slot bleek Kolom op een aantal terreinen van bedrijfsvoering rondom onderwijs en personeelsprocessen structureel niet correct te handelen wat een stroom aan naheffingen vanuit Participatiefonds, UWV en DUO tot gevolg had. Om deze zaken te herstellen en te verbeteren moest een beroep worden gedaan op externe expertise.

Over de gehele breedte van de organisatie was dus 'all hands on deck' vaak noodzakelijk. Het is aan de veerkracht van allen betrokken bij Kolom te danken dat, soms pijnlijk noodzakelijke, maatregelen hebben geleid tot een vernieuwde en perspectiefvolle positie van Kolom en haar scholen.

Samen vooruitkijken, samen werken en samenwerken zal cruciaal zijn en is (vooral ook!) leuk! 'Discendo discimus'

Hans Kox

Waarnemend bestuurder St. Kolom

1. Algemeen: De Why van Kolom

Stichting Kolom biedt verschillende vormen van gespecialiseerd onderwijs in de regio Amsterdam en Haarlem. Kolom biedt daarbij, met vijftien scholen, het volledige palet van onderwijs aan voor leerlingen en kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 20 jaar: zes scholen voor Speciaal Basisonderwijs (SBO), vijf scholen voor Praktijkonderwijs (PrO), vier scholen voor (Voortgezet) Speciaal Onderwijs ((V)SO) cluster 3 (twee SO-locaties en twee VSO-locaties) en een school voor regulier basisonderwijs.

Door de hoge mate van specialisatie en jarenlange ervaring kan de stichting makkelijk inspelen op de steeds complexer wordende ondersteuningsvragen van kinderen en ouders. Kolom is goed in dit vak en dat blijkt ook uit het feit dat de Inspectie in 2018 drie Kolom scholen (wederom) als excellent heeft beoordeeld. Dit betreffen allen scholen voor Speciaal Onderwijs, maar de kennis en kunde die daar wordt opgebouwd vloeit terug in de rest van de Kolom organisatie. Deze vorm van interne (kennis)valorisatie geeft Kolom als stichting een maatschappelijke meerwaarde.

De Wereldboom

In augustus 2018 is het Humanistisch Kindcentrum De Wereldboom geopend, waar ook regulier basisonderwijs wordt gegeven en waar een intensieve samenwerking met Kinderopvang stichting Partou plaatsvindt.

Deze samenwerking is nog pril en moet nog verder geoptimaliseerd worden, maar zowel bestuurlijk als onderwijskundig is er een groot commitment om dit concept verder vorm te geven. Kolom zou in de toekomst dit type samenwerking met vergelijkbare partijen in andere stadsdelen willen realiseren.

Strategische samenwerking

Onderdeel van De Wereldboom is een aantal klassen Speciaal onderwijs, zowel van Kolom zelf als van de collega's van stichting Orion. Deze stichting voor Openbaar Speciaal Onderwijs is een natuurlijke counterpart voor Kolom. De portfolio's vullen elkaar goed aan en ook de bestuurlijke en onderwijskundige visies zijn complementair. In 2019 wordt nader onderzocht op welke wijze deze strategische samenwerking het beste vorm kan krijgen.

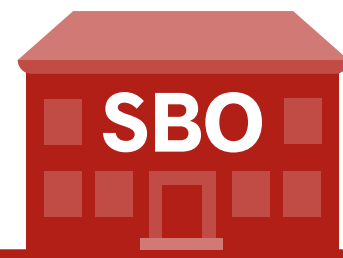
Sturing Kolom organisatie

Het College van Bestuur (CvB) geeft leiding aan 15 schooldirecteuren. In de statuten, het bestuurlijk toetsingskader en het strategisch beleidsplan staan de visie, missie en (strategische) doelstellingen op de verschillende beleidsterreinen verwoord. Vanuit het strategisch beleidsplan en het daaruit voortvloeiende jaarplan worden de werkzaamheden uitgevoerd. Het CvB stuurt de schooldirecteuren aan en toetst de door hen opgestelde schooljaarplannen aan het strategisch beleidsplan.

Ten slotte: Het is in 2019 aan een nieuwe bestuurder om de stichting Kolom verder op de kaart te zetten en uit te bouwen. De werving voor deze bestuurder is inmiddels in volle gang. Hij of zij krijgt in ieder geval een prachtige, uitdagende en inspirerende klus!

**“ ”
Kolom is goed in dit vak en dat blijkt ook uit het feit dat de Inspectie in 2018 drie Kolom scholen als excellent heeft beoordeeld**

1.1 Overzicht van de scholen van Kolom: gegevens

SPECIAAL BASISONDERWIJS

Prof. Dumont **BRIN 01VF**

📍 Woudrichemstraat 2-4
1107 NG Amsterdam Zuidoost
👤 M. de Vries (a.i.)m

Zuid Meander **BRIN 06ZQ**

📍 Winterdijkstraat 10
1079 GT Amsterdam
👤 I. van Vuuren

De Driesprong **BRIN 19XM**

📍 Sloterweg 1192
1066 CV Amsterdam
👤 S. Kooks

Zuid St. Paulus **BRIN 19HM**

📍 Dufaystraat 19
1075 GS Amsterdam
👤 K. van den Akker

De Hasselbraam **BRIN 18YA**

📍 K. Klinkenbergstr. 40
1061 AN Amsterdam
👤 J. Hemprig

De Zeppelin **BRIN 20OF**

📍 Bessenpad 1
1033 LW Amsterdam
👤 I. Scalé

VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS CLUSTER 3

De Heldring **BRIN 12QB**

📍 Burgemeester Eliasstraat 20
1063 EW Amsterdam
👤 H. Kok
👤 S. Valkenburg

Alphons Laudy **BRIN 14UA**

📍 Van Nijenrodeweg 648
1082 HZ Amsterdam
👤 I. de Voogd

SPECIAAL ONDERWIJS CLUSTER 3

De Heldring **BRIN 12QB**

📍 Bosrankstraat 1
1032 LH Amsterdam
👤 H. Kok
👤 M. Stolwijk

Alphons Laudy **BRIN 14UA**

📍 Meer en Vaart 9
1068 KV Amsterdam
👤 K. Schulinck (vanaf 1 oktober 2018)
👤 S. Hogenbirk (tot 1 augustus 2018)

HUMANISTISCH KINDCENTRUM

De Wereldboom **BRIN 31FU**

📍 Peelstraat 171
1097 RN Amsterdam
👤 I. van Vuuren (vanaf 1 augustus 2018)
👤 K. van den Akker

PRAKTIJK ONDERWIJS

De Atlant **BRIN 09PU**

📍 Teilingen 4
1082 JS Amsterdam
👤 R. van der Vaart

De Dreef **BRIN 27VH**

📍 A. Dumaslaan 7
1102 WD Amsterdam
👤 T. Pijpers (tot 1 december 2018)

Het Plein **BRIN 10JY**

📍 Jan de Louterpad 5
1063 ME Amsterdam
👤 J. Luijckx

Noord **BRIN 26HP**

📍 Oostzanerdijk 139
1035 EX Amsterdam
👤 S. de Ridder

De Schakel **BRIN 01KD**

📍 Sterrenpad 2
2023 BV Haarlem
👤 Y. Blijenburg

1.1 Overzicht van de scholen van Kolom: op de kaart

SPECIAAL BASIS ONDERWIJS

- 1 Prof. Dumont
- 2 De Driesprong
- 3 De Hasselbraam
- 4 Zuid Meander
- 5 Zuid St. Paulus
- 6 De Zeppelin

SPECIAAL ONDERWIJS CLUSTER 3

- 7 De Heldring
- 8 Alphons Laudy

VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS CLUSTER 3

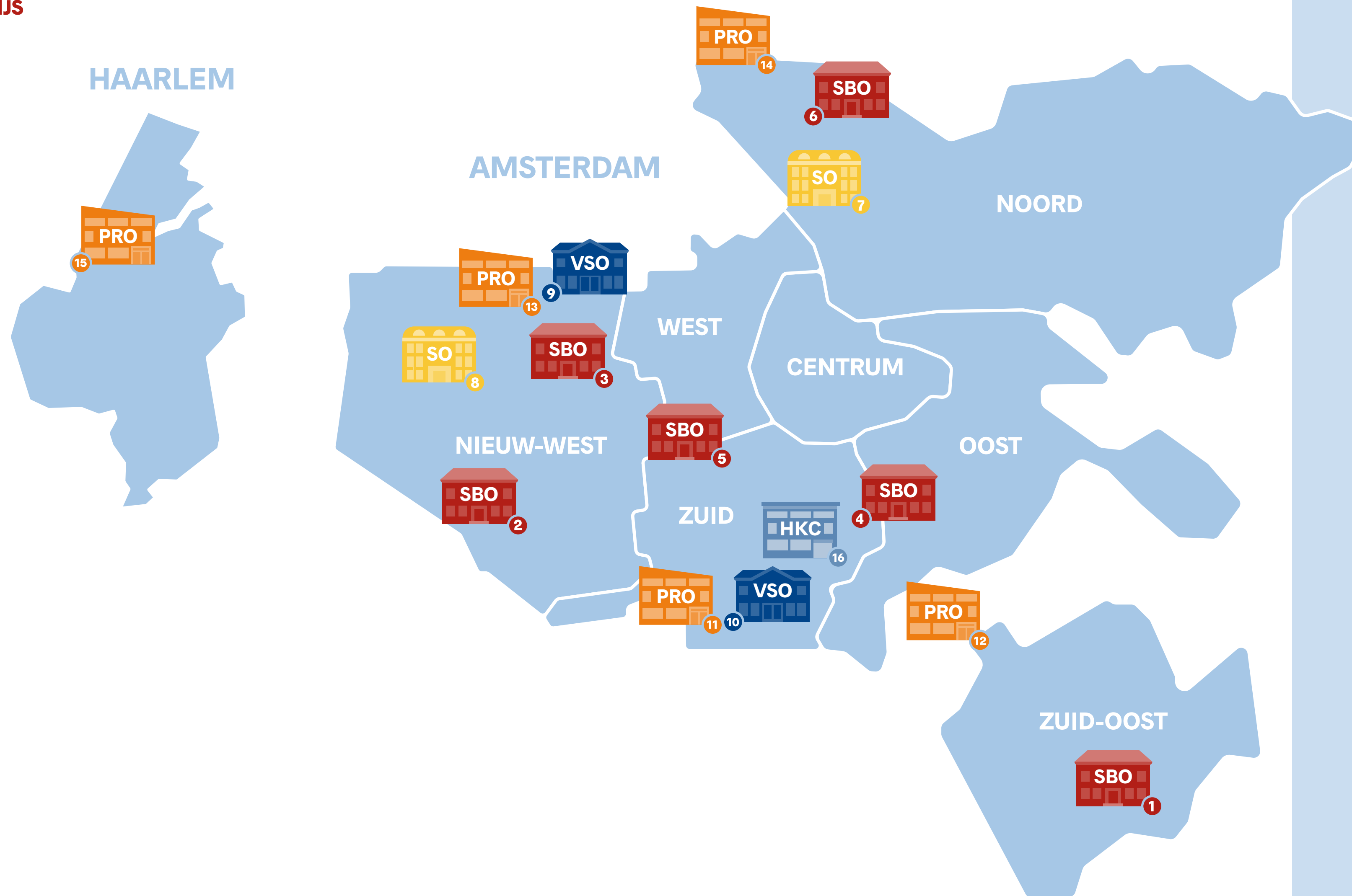
- 9 De Heldring
- 10 Alphons Laudy

PRAKTIJK ONDERWIJS

- 11 De Atlant
- 12 De Dreef
- 13 Het Plein
- 14 Noord
- 15 De Schakel

HUMANISTISCH KINDCENTRUM

- 16 Humanistisch Kindcentrum

1.2 Strategie

Het doel van Stichting Kolom is het verzorgen van verschillende vormen van (passend) speciaal en regulier onderwijs in scholen op Oecumenische, Algemeen Bijzondere en Humanistische grondslag.

Daarmee willen wij een optimale ontwikkeling van onze leerlingen in Amsterdam en Haarlem bereiken: zelfredzaamheid, participatie aan de maatschappij en een goede aansluiting op vervolgonderwijs.

Deze visie gaat uit van de volgende kenmerken:

- iedere leerling zien en horen (aandacht voor de optimale plek, onderwijs en ondersteuning op maat);
- bevordering van zelfvertrouwen voor deelname aan de samenleving;
- aandacht voor veiligheid, identiteit, diversiteit;
- aandacht voor waarden, normen, verschillende culturen en levensbeschouwingen;
- de leerling staat centraal, de medewerker maakt het verschil;
- professionals die van en met elkaar leren;
- investeren in ouderbetrokkenheid;
- onderwijs in partnerschap met ouders en anderen om de toegevoegde waarde van ons handelen te vergroten.

Wij werken aan dit doel vanuit de missie *“Kolom realiseert ruimte voor leren voor leerlingen van zo mogelijk 2,5 t/m 20 jaar oud door specialistisch onderwijs, ondersteuning en begeleiding in samenwerking met anderen, aangepast aan wat de ontwikkeling van elke leerling (binnen het ondersteuningsprofiel) vraagt.”* Dit vraagt continu om focus en flexibiliteit omdat zowel de maatschappij als (daarmee samenhangend) de vragen van leerlingen veranderen. Kolom werkt voortdurend aan kwaliteits-verbetering om op veranderende vragen te kunnen blijven inspelen.

Het strategisch beleidsplan 2014-2018 is in de zomer van 2018 afgelopen. Er is besloten om een nieuw strategisch beleidsplan op een later moment op te stellen, omdat een aantal governance zaken eerst op orde moeten worden gebracht. Gezien de complexe bestuurlijke en juridische situatie waarin Kolom zich eind 2017 bevond is er geen Kolombreed jaarplan 2018 opgesteld. Wel zijn begin 2018 managementcontracten afgesloten met alle directeuren en zijn in Q4 verantwoordingsgesprekken gevoerd. Deze systematiek was echter nieuw bij Kolom en leidde nog niet altijd tot de gewenste resultaten.

1.3 Governance

Organisatiemodel

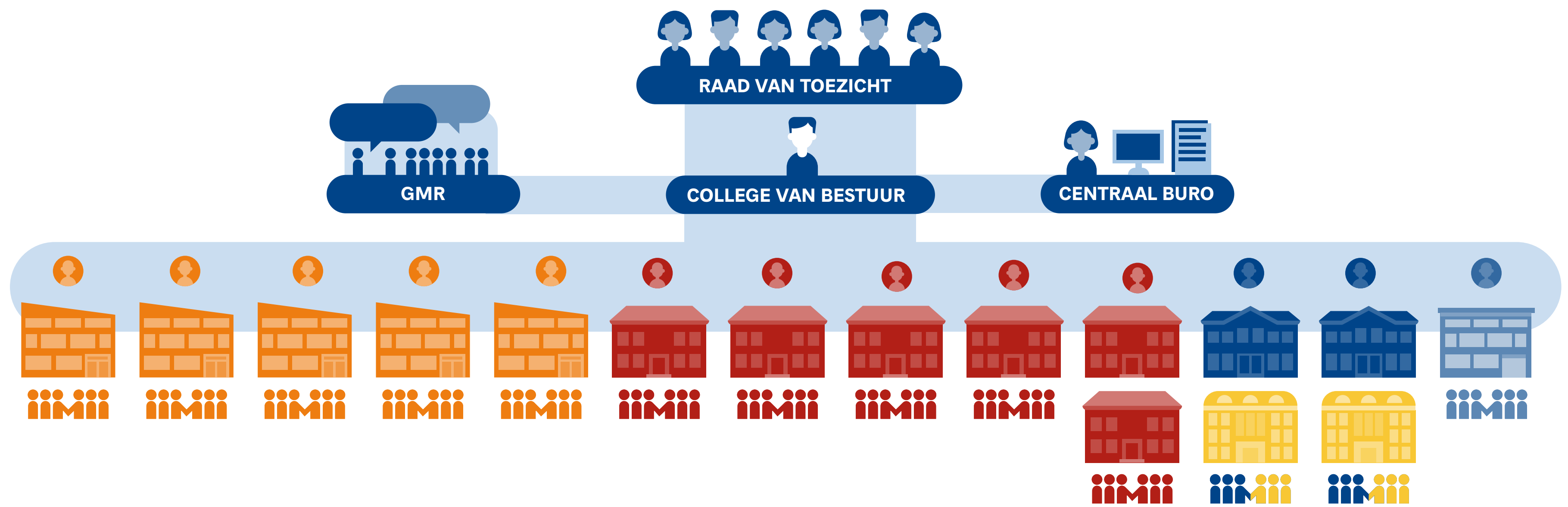
Het organisatiemodel van Kolom is gelijk gebleven. Onderstaande toont de organisatiestructuur:

Statutair zijn de Raad van Toezicht (RvT) en het CvB de enige twee organen. In lijn met de wetgeving kent Kolom een duidelijke scheiding van bestuur (CvB) en intern toezicht (RvT). Het CvB onderhoudt de contacten met de directies van de scholen en heeft regelmatig overleg met de GMR. Op schoolniveau voeren directeuren regelmatig overleg met hun Medezeggenschapsraad (MR).

Legenda

- GMR** Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
- Directeur
- iimii** Medezeggenschapsraad

PRO **SBO** **SO** **VSO** **HKC**

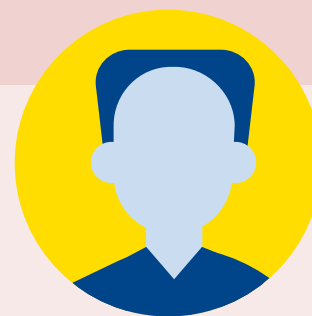

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2018 uit de volgende 6 leden:

- mevrouw Madeleine Vreeburg (voorzitter)
- de heer Rob Heukels (vicevoorzitter)
- mevrouw Daniëlle Besten
- mevrouw Ellen van den Brand
- de heer Aart Nolen
- mevrouw Jannemieke Wijgergangs

In Hoofdstuk 7 is het eigen, onafhankelijke jaarbericht van de RvT opgenomen.

Dr. A. Nolen

Hoofdfunctie

Zelfstandig bemiddelaar en vertrouwenspersoon, eigenaar Lijnbaan-Amsterdam.

tot 2019

Nevenfuncties

Vertrouwenspersoon diverse basisscholen in Amsterdam Zuid; stichting AWBR; open school Bijlmer. Voorzitter stichting diensten serviceflat voor ouderen Kinheim Haarlem (onbezoldigd).

Dr. D.A.M. Besten

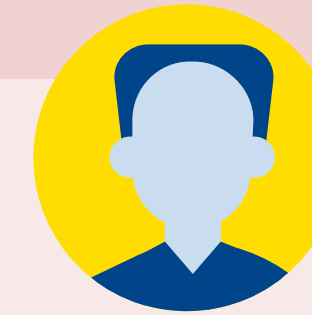
Hoofdfunctie

Zelfstandig financieelinterim manager, eige naar administratiekantoor Besten Finance & Control.

tot 2022

Nevenfuncties

Eigenaar T2Holiday, Voorzitter Stichting Duurzaam Heeten (onbezoldigd), voorzitter Handbalvereniging Heeten, bestuurslid HeetenSport (onbezoldigd).

R.P. Heukels *vicevoorzitter*

Hoofdfunctie

Zelfstandig adviseur, consultant, interim-manager, eigenaar Heukels Advies en Heukels Media Consultancy.

tot 2019

Nevenfuncties

Penningmeester Stichting Migranten Media Opleidingen te Amsterdam (onbezoldigd).

Dr. M. Vreeburg *voorzitter*

Hoofdfunctie

Docent aan de Vrije Universiteit, team SEN (bezoldigd) Zelfstandig onderwijsprofessional, onderwijs, onderzoek en advies.

tot 2021

Nevenfuncties

voorzitter FemConsult te Den Haag, een Gender advies bureau voor de sector ontwikkelingssamenwerking (onbezoldigd).

J. Wijgergangs

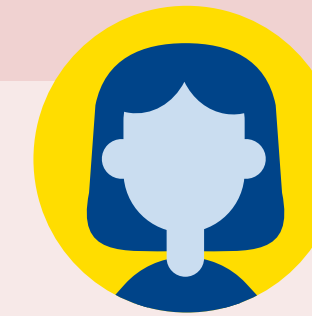
Hoofdfunctie

Algemeen directeur ROC A12

tot 2019

Nevenfuncties

Adviseur trainer (ZZP) bij Juff training en advies

E. van den Brand

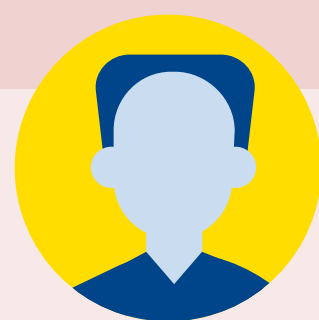
Hoofdfunctie

Bovenschools directeur bij Stichting Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam.

tot 2021

College van Bestuur

Kolom kende in 2018 een eenhoofdig College van Bestuur.

H. Kox

Hoofdfunctie

Waarnemend bestuurder
Stichting Kolom.

tot 2019

Nevenfuncties

Voorzitter Raad van
Toezicht Palludara Sneek
(PO) (tot juni 2018), Lid
Raad van Toezicht, tevens
lid onderwijscommissie
Alfacollege Groningen
(MBO), Voorzitter Raad van
Commissarissen Cedin.

1.4 Terugblik CvB op 2018

In 2018 is veel aandacht van het College van Bestuur gegaan naar het opnieuw in positie krijgen van de Kolom organisatie. Daarbij zijn rollen, taken en verantwoordelijkheden nader geduid en scherper ingevuld dan voorheen. Ook is meer gekeken naar de rechtmatigheid en financiële control binnen de Kolom organisatie. Deze manier van kijken naar governance is binnen de Kolom organisatie als nieuw ervaren en stuitte soms op weerstand.

De Wereldboom

De financiële en organisatorische kant van het Humanistisch Kindcentrum De Wereldboom (voorheen: Het Humanistische Kindcentrum Amsterdam) is een andere uitdaging geweest voor het bestuur. Inmiddels is het gebouw officieel geopend op 8 maart 2019 en is het aantal leerlingen groeiende!

Rechtszaken

In 2018 werden door zowel oud-bestuurder als door de GMR rechtszaken gevoerd tegen het vennootschappelijk ontslag van de oud-bestuurder. Beide rechtszaken zijn onherroepelijk verloren. De GMR heeft zich na de Geschillencommissie Onderwijs ook nog gewend tot de Ondernemingskamer te Amsterdam. In oktober 2018 is ook daar een onherroepelijke uitspraak gedaan waarin stond dat het ontslag van de oud-bestuurder terecht was.

Werving bestuurder

Deze ontwikkelingen hebben de Kolom organisatie lange tijd in hun greep gehouden. Ontwikkeling van een verder strategisch beleid, dat afliep in 2018, is daarmee uitgesteld totdat de volgende bestuurder zal aantreden. De waarnemend bestuurder heeft de RvT op haar verzoek geadviseerd over het profiel van de nieuw te werven bestuurder. Dit heeft geresulteerd in een vacaturestelling op 21 december 2018 in diverse media. Begin april 2019 is afronding van deze procedure voorzien, waardoor een nieuwe voorzitter CvB in het schooljaar 2019-2020 kan starten.

Organisatieontwikkeling: Kolom in verbinding

Conform het Managementstatuut van Kolom (2017), hebben de schooldirecteuren verschillende boven-schoolse rollen bij Kolom. Een belangrijke rol daarbij is het adviseren over het (meerjarig) strategisch beleid van Kolom en de uitvoering daarvan. Een andere belangrijke rol is het delen van kennis- en ervaringen met (naaste) collega's en het daarmee verder brengen van de stichting als geheel. Tot slot wordt van de directeuren verwacht dat zij meedenken op een aantal inhoudelijke thema's die binnen de stichting spelen.

Voor de horizontale verbinding tussen alle scholen vindt er directieoverleg plaats, waarin de directeuren ontwikkelingen, beleid en lopende zaken bespreken. De directeuren hebben echter een adviserende rol en het CvB blijft eindverantwoordelijk (artikel 14, vierde lid Managementstatuut Kolom).

Voor de verticale verbinding zijn schoolsoortoverleggen (SBO/SO en Pro/VSO) in het leven geroepen voor zaken die vooral die verschillende onderwijssectoren (PO en VO) raken.

Voor de diagonale verbinding zijn vaste werkgroepen voor een aantal beleidsterreinen, waarin directeuren en adjunct-directeuren participeren. De werkgroepen zijn thematisch georganiseerd en van elke werkgroep

is één van de directeuren voorzitter. De inhoudelijke voorbereiding vindt plaats met iemand van het Centraal Bureau van Kolom.

Voor 2019 staat een herziening van het Managementstatuut en reglement van het College van Bestuur op de agenda. Het is dus aan een nieuw CvB om te bekijken of deze structuur nog past bij de koers die Kolom de komende jaren zal gaan varen.

“ ”
Leerlingen leren vooral door te doen. Leraren stemmen hun handelen goed af op wat de leerlingen nodig hebben

1.5 PDCA binnen Kolom: Financieel en Kwaliteit

Schooldirecteuren zijn integraal verantwoordelijk voor zowel hun onderwijskwaliteit als hun financiën. De medewerkers van het Centraal Buro hebben een signalerende functie en adviseren en ondersteunen de directeuren hierbij. Het CvB is eindverantwoordelijk voor alle scholen en verantwoordt de resultaten naar de Onderwijsinspectie, accountant en andere toezichthouders. De controller en bovenschools directeur zien toe op de P&C-cyclus binnen stichting als geheel. De eindverantwoording gebeurt altijd via het jaarverslag.

In 2018 is verder geïnvesteerd in de financiële control van de stichting Kolom. Zo is in 2018 begonnen met de uitrol Capisci dat bijdraagt aan de het vergroten van het financiële inzicht van de schooldirecteuren. Daarnaast wordt door middel van een maandelijkse financiële afsluiting gezorgd voor up-to-date administratie en voor sturing wordt per kwartaal een rapportage opgesteld inclusief prognose en overzicht risico's. Ook zijn er voorbereidingen getroffen voor het uitbesteden van de financiële administratie. De personele- en salarisadministratie is al bij Groenendijk Onderwijsadministratie maar personeelsadministratie wordt uitgebreid. Het Groenendijk Onderwijsadministratie zal de partij worden die deze administratie zal voeren. Op termijn vergt dit een andere inrichting van de dienstverlening van het Centraal Bureau bij Kolom.

Op het gebied van onderwijskwaliteit wordt gewerkt aan nieuw systeem van kwaliteitszorg. Inmiddels is er opdracht gegeven voor verder onderzoek op dit gebied. Ook wordt gewerkt aan herziening van het Handboek Kwaliteit en het Handboek Audits in 2019. Verder zal gekeken worden naar het instrumentarium dat voorhanden is voor de kwaliteitszorg van de stichting Kolom.

“ ”
Kolom stimuleert een cultuur van openheid en professionaliteit

1.6 Governanceontwikkelingen

De governance binnen Kolom is in 2018 ongewijzigd gebleven. Dat wil zeggen dat De Raad van Toezicht uit zes leden bleef bestaan en het College van bestuur eenhoofdig bleef, ondersteund door een bovenschools directeur voor de meer operationele en schoolse zaken. Op grond van de Wet versterking bestuurskracht is een (minimaal) tweejaarlijks gesprek tussen GMR en RvT verplicht gesteld. Deze gesprekken hebben echter niet plaats kunnen vinden, gezien de situatie rond het ontslag van de vorige bestuurder. Het definitieve (arbeidsrechtelijke) ontslag van de oud-bestuurder is 1 november 2018 geëffectueerd. Vervolgens heeft de RvT zich toegelegd op de werving van een nieuwe bestuurder.

De Raad van Toezicht heeft in 2018 geconstateerd dat er in 2019 een wervingsronde zal plaats moeten vinden voor een drietal nieuwe RvT leden. Ook is besloten dat de werving zal worden ondersteund door het bureau Hemmingway. Inmiddels zijn de vacatures uitgezet en zal naar verwachting in de eerste helft 2019 een hernieuwde Raad van Toezicht zijn ingericht.

Voor wat betreft de GMR kan worden gezegd dat veel tijd en energie is gaan zitten in het voeren van de rechtszaak tegen de RvT. Ook binnen de GMR heeft een aantal leden aangegeven per 1 augustus 2018 af te treden. De GMR beraadt zich nog op een juiste en rechtmatige manier om nieuwe leden te laten kiezen in de GMR.

Inmiddels zijn goede en concrete afspraken gemaakt tussen RvT en GMR over de rol van die laatste bij de werving van zowel de CvB voorzitter als bij de genoemde drie leden van de RvT.

Het eigen jaarverslag van de Raad van Toezicht, evenals dat van de GMR treft u aan in Hoofdstuk 7.

“ ”
Een jaar met weer veel onderwijsvernieuwingen en gebeurtenissen

1.7 Externe overview: Politieke of maatschappelijke impact

Wat betreft de politieke en overheidsprioriteiten kan worden gezegd dat voor Kolom vooral van belang is geweest de discussie over het lerarentekort en de stakingen in het primair onderwijs. Kolom heeft, net als veel scholenkoepels in de Randstad, in toenemende mate problemen om docenten te vinden en aan zich te binden. Mede daarom, ondersteunde Kolom tot nu toe de verschillende stakingen die er zijn geweest voor betere arbeidsvoorwaarden.

In het voortgezet onderwijs is rond de zomer van 2018 een nieuwe CAO afgesloten. Die omvat een deel werkdrukverlichting in termen van minder uren in de taakplaatjes. De positie van het praktijkonderwijs binnen deze CAO is op dit moment nog niet geheel duidelijk en ligt nog op de onderhandelingstafel van de Sectorraad Praktijkonderwijs en de vakbonden. Kolom omarmt deze CAO, ongeacht de uitkomsten van dit gesprek en bestudeert momenteel nog op welke manier deze werkdrukverlichting kan worden vormgegeven.

De CAO PO is ook aangepast en heeft met name een behoorlijke impact gehad op de verhoging van de salarissen en het functiegebouw. Ook deze CAO omvat een deel werkdrukverlichting met behulp van de invoering van het werkverdelingsbeleid.

Op gemeentelijk niveau speelde er ook het nodige: Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 in Amsterdam is een links college van B&W geformeerd. Dit college investeert ruim in onderwijs, vooral met de zogenaamde Amsterdamse Onderwijsagenda. Dit kan een kans zijn dat er meer geld vrijkomt voor Onderwijs Amsterdam. Echter: Het landelijke probleem van het lerarentekort wordt hier niet mee opgelost. Tevens is het zo dat een aantal andere omstandigheden hier ook niet aan bijdragen, zoals hoge huizenprijzen en lange wachtlijsten voor huren, concurrentie van scholen van omliggende gemeenten en de relatief complexe populatie van leerlingen van Kolom waar vooral beginnende leraren voor lijken terug te deinzen.

Dit alles maakt dat het speciaal (basis)onderwijs zwaarder wordt geraakt door het lerarentekort dan het reguliere (basis)onderwijs. Ook hier lijkt een opdracht voor een nieuwe bestuurder te liggen.

1.8 Klachten

Het bestuur en de directies van Kolom stimuleren een cultuur van openheid en professionaliteit. Wij zijn laagdrempelig voor leerlingen, ouders, personeelsleden en andere belanghebbenden en willen dat zij meedenken en praten over (de uitvoering van) het beleid van Kolom. In een open cultuur past ook dat iedereen die ergens ongenoegen over heeft dit direct meldt bij degene die het aangaat. Als onderling overleg naar aanleiding van ontevredenheid geen uitkomst biedt, kan een stap verder gegaan worden in de klachtenroute van Kolom.

Bij een klacht over ongewenst gedrag kan een gesprek met de interne contactpersoon zinvol zijn (en indien aan de orde met de externe vertrouwenspersoon). Bij een vermoeden van seksuele intimidatie van een volwassene jegens een minderjarige leerling geldt een meld- en aangifteplicht (zedenmisdrijf). Deze meldplicht is ook uitgebreid naar (signalen van) radicalisering.

Schooldirecties vangen vaak gevoelens van ongenoegen en/of misverstanden door miscommunicatie op. Zij reflecteren hierop en bespreken dit intern met betrokkenen en/of het schoolteam. Ook het bestuur beschouwt het in beeld krijgen van meldingen en/of klachten als leermomenten om zaken te verbeteren.

Interne Contactpersonen (ICP)

Op elke school zijn er twee interne contactpersonen. Zij fungeren als wegwijzer bij eventuele klachten van leerlingen, ouders en medewerkers. De klachtenregeling van Kolom geldt daarvoor als leidraad. Elke nieuwe interne contactpersoon wordt apart door het bestuur benoemd. Daarmee wordt hun onafhankelijke positie benadrukt. Elke interne contactpersoon volgt een basis-training die wordt gegeven door onze vertrouwenspersoon.

Externe vertrouwenspersoon

Kolom heeft sinds 2011 een overeenkomst met een vaste vertrouwenspersoon. Indien nodig is er ook een externe mannelijke vertrouwenspersoon beschikbaar. De contactgegevens staan vermeld zowel op de website van Kolom als in alle schoolgidsen.

Vertrouwenspersoon Integriteit (VPI)

Met de vertrouwenspersoon Integriteit (VPI) kunnen medewerkers op vertrouwelijke wijze van gedachten wisselen over integriteitstekwesties. Dit kan als een medewerker zelf worstelt met een integriteitsvraagstuk of als hij een vermoeden heeft van een integriteitsschending/misstand. In het laatste geval kan de medewerker eventueel een melding doen bij de VPI. Stichting Kolom heeft de klachtenregeling “Meldingsregeling vermoeden van een misstand bij Stichting Kolom” datum 3 april 2012. Deze is te raadplegen via de website van Kolom.

Klachten 2018

In totaal zijn er in 2018 11 klachten binnen gekomen via de ICP/VP, 5 klachten komen van 2 medewerkers en de overige van ouders. De klachten van de ouders lopen door in 2019. Geen enkele klacht is ingediend als officiële klacht.

Telefonische helpdesk

Er is door leden van de schoolorganisatie vijf maal gebruik gemaakt van de helpdesk voor informatie en advies.

Overige meldingen in 2018

Er heeft zich in het vierde kwartaal 2018 één hulpvraag voorgedaan. Het betrof hier een sparring gesprek met een advies aan de medewerker.

Ontwikkelingen en trends

De klachtenregeling is in april herijkt en de weg naar de vertrouwenspersoon is mede hierdoor meer open en transparant geworden. Mensen kunnen nu rechtstreeks de vertrouwenspersoon benaderen zonder tussenkomst van het bevoegd gezag. Dat is als zodanig in de geactualiseerde regeling opgenomen die op de website staat.

“ ”
Mensen kunnen nu rechtstreeks de vertrouwenspersoon benaderen

Checklist eisen code goed bestuur

- ✓ Functiescheiding bestuur/intern toezicht
- ✓ Naleving code
- ✓ Opdracht, zorgen voor vorming en opleiding van kinderen in de leeftijd van 4 tot circa 12 jaar en zorgen voor kwalitatief onderwijs
- ✓ Inrichting organisatie
 - Efficiency en effectiviteit ten aanzien van realiseren opdracht
 - Goede verdeling taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen verschillende organen
 - Vermogen tot aanpassing aan een wijzigende omgeving
 - Goed kunnen functioneren van de medezeggenschap
- ✓ Professionals, creëren en bewaken professionele ruimte en cultuur, beleid gericht op ontwikkeling en onderhoud deskundigheid en verantwoordelijkheid personeel, bestuur en toezichtsorgaan stellen eigen professionaliseringsagenda op
- ✓ Interne verantwoording
- ✓ Jaarverslag en publicatie jaarverslag
- ✓ Schoolbestuur, besturing organisatie, beschikt over benodigde bevoegdheden, verantwoordelijk voor uitoefening van toebedeelde bevoegdheden, draagt zorg voor naleving van de code.
- ✓ Leidraad schoolbestuur
- ✓ Strategisch beleid
- ✓ Cultuur, schoolbestuur richt zich ook op de wijze waarop resultaten tot stand komen, cultuur, processen en condities en bevordert een organisatiecultuur die het mogelijk maakt dat werknemers en andere belanghebbende melding durven te maken van door hen vermoede onregelmatigheden binnen de organisatie.
- ✓ Informeren intern toezichtsorgaan
- ✓ Inrichting en functioneren schoolbestuur, feedback en evaluatie

Vervolg checklist eisen code goed bestuur

- ✓ Onafhankelijkheid schoolbestuur, nevenfuncties, belangenverstrengeling etc.
- ✓ Functioneren intern toezichtsorgaan
- ✓ Leidraad intern toezichtsorgaan
- ✓ Informatie door intern toezichtsorgaan, inrichting en functioneren, onafhankelijkheid en vergoeding
- ✓ Publicaties website:
 - statuten
 - het bestuursreglement
 - reglementen inzake het functioneren van het bestuur en het interne toezicht
 - het professioneel statuut
 - de integriteitscode
 - de klachtenregeling(en)
 - de klokkenluidersregeling
 - het jaarverslag inclusief al dan niet betaalde (hoofd- en) nevenfuncties van bestuurder(s) en toezichthouder(s) en de gegevens over het bestuur en de interne toezichthouder(s)
- ✓ Doelstellingen/aanpak horizontale dialoog met externe stakeholders geformaliseerd, verankerd, onderhouden en vermeld in het jaarverslag.
- ✓ Zelfevaluatie
- ✓ Nevenfunctie door de bestuurder(s) wordt vooraf goedkeuring gevraagd aan het interne toezicht. De criteria vastgelegd in een reglement.
- ✓ Onafhankelijkheid schoolbestuur, nevenfuncties, belangenverstrengeling etc.

1.9 Overzicht leerlingenaantallen

NAAM SCHOOL	01-10-2015	01-10-2016	01-10-2017	01-10-2018
SBO De Driesprong	102	108	99	102
SBO Professor Dumont	78	65	77	103
SBO De Hasselbraam	159	130	123	145
SBO-Zuid Meander (excl. PAZ)	67	69	66	82
SBO-Zuid St. Paulus	60	67	58	59
SBO De Zeppelin	64	66	68	83
Totaal SBO	530	514	491	574
VSO De Heldring	129	124	134	147
SO De Heldring	65	60	65	65
VSO Alphons Laudy	164	166	164	157
SO Alphons Laudy	88	87	82	76
Totaal WEC	446	437	445	445
KPC De Atlant	208	202	179	167
KPC De Dreef	203	221	213	180
KPC Het Plein	217	219	216	219
KPC Noord	205	219	197	202
KPC De Schakel	147	142	128	129
Totaal PRO	980	1003	933	897
Totaal Bestuur	1956	1954	1869	1916

“ ”

De leerkrachten zijn nauw betrokken bij hun leerlingen, zij weten een ontspannen en uitnodigend pedagogisch klimaat te realiseren

2. Kwaliteit

2.1 Onderwijsprestaties

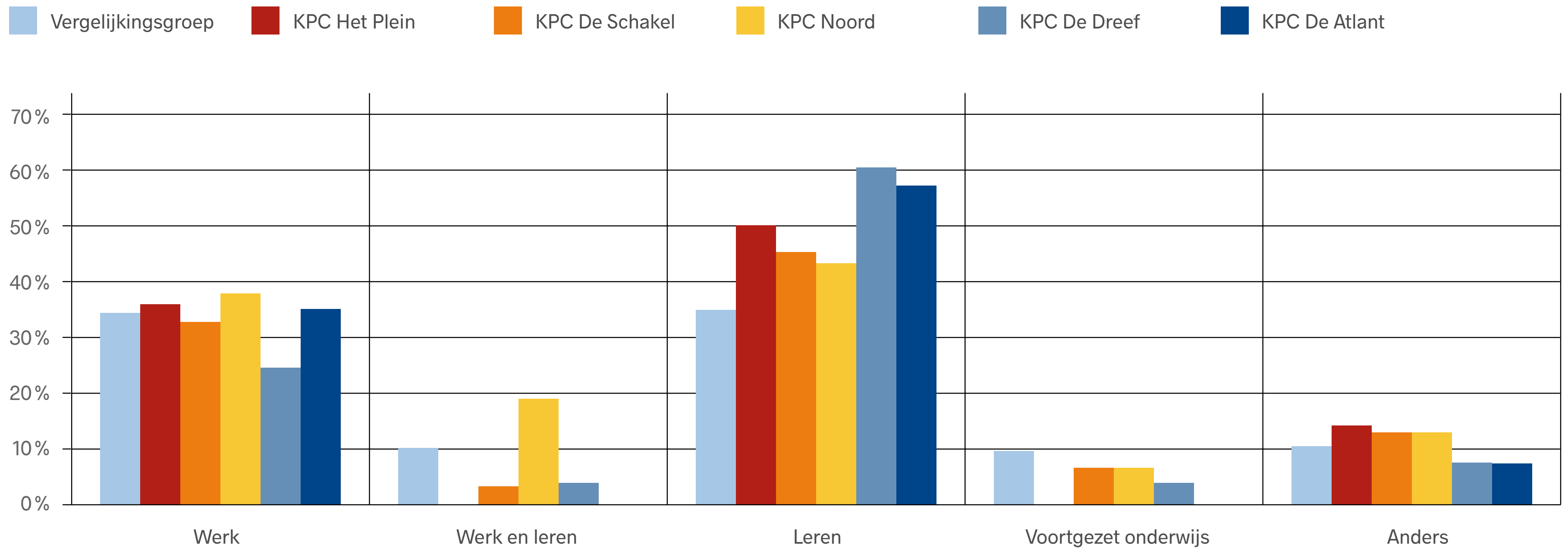
Onderwijsprestaties worden steeds belangrijker en het volgen daarvan krijgt meer prioriteit. Stichting Kolom heeft daarom een extern onderzoek laten doen naar de mate waarin de stichting zicht heeft op deze output.

Conclusie van dat onderzoek is dat de Pro-scholen redelijk goed zicht hebben op de resultaten, maar dat die niet altijd goed uit te lezen en te vergelijken zijn in verband met gebruik van verschillende systemen. Bij de SBO-scholen wordt wel veelal in hetzelfde systeem gewerkt, maar de mogelijkheden daarvan worden nog niet altijd optimaal benut. Voor het SO en het VSO geldt dat nog een landelijk discussie speelt van de output factoren die gemeten worden. Ook binnen de stichting wordt in het SO met verschillende systemen gewerkt, steeds met goed resultaat.

Het monitoren van de onderwijsprestaties wordt wel van veel groter belang in de toekomst voor Kolom. Enerzijds omdat in het praktijkonderwijs diploma's zullen worden uitgegeven en anderzijds omdat in het SBO een eindtoets PO vanaf schooljaar 2019/2020 zal plaatsvinden. Kolom bereidt zich daarop voor door de leerlingvolgsystemen zodanig eenduidig in te richten dat de voortgang goed kan worden gemonitord.

Uitstroomgegevens per school 2017-2018

“ ”

**Het speciaal (basis)onderwijs
zwaarder wordt geraakt door
het lerarentekort dan het
reguliere (basis)onderwijs**

Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken

Omdat in 2018 het College van Bestuur gevormd werd door een interim-bestuurder, zijn er geen strategische projecten gestart en is er ook geen strategisch beleid geformuleerd. Toch is een tweetal ontwikkelingen het benoemen waard.

In de eerste plaats is het project Specialistische Jeugdzorg in het Speciaal Onderwijs (SJSO) gestart in 2018. Via een aanbesteding door de gemeente Amsterdam zijn er zestien aanbieders specialistisch jeugdzorg ingekocht. Verschillende scholen van Kolom zijn vervolgens binnen de scholen gestart met ondersteuning van twaalf van deze instellingen die gespecialiseerd zijn in verschillende vormen van jeugdzorg. Voor deze scholen geldt:

- vaste specialistische jeugdhulpverleners binnen de school zijn dichtbij en gemakkelijk te bereiken;
- de specialistische jeugdhulp is direct beschikbaar, er is geen verwijzing meer nodig;
- de jeugdhulp is ondersteunend aan de doelen die op school zijn vastgesteld;
- jeugdhulpverleners sluiten aan bij het zorgteam van school.

Het project Specialistische Jeugdzorg in het Speciaal Onderwijs heeft er onder andere toe geleid dat een aantal scholen anders is gaan kijken naar de eigen zorgstructuur. Begin 2019 vindt er een evaluatie plaats.

Daarnaast is het Humanistisch KindCentrum (HKC) De Wereldboom eind 2018 van start gegaan in een nieuw gebouw aan de Peelstraat. Een 'alles-in-1 school' voor het reguliere onderwijs, het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs (ZMLK) op humanistische grondslag. Eén kindcentrum voor onderwijs, opvang en ondersteuning aan kinderen van 0 t/m 12 jaar. De gedachte van het Integraal Kindcentrum is daarbij uitgedragen en een nieuwe visie, merknaam en website zijn gerealiseerd. De samenwerking met de kinderopvang past daarbij in een trend die ook elders in Amsterdam is waar te nemen.

2.2 Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

Externe kwaliteitszorg: Onderwijsinspectie

In 2018 zijn er geen reguliere Inspectiebezoeken geweest. Het herhalingsbezoek van de Inspectie aan SBO St. Paulus is uitgesteld tot het tweede kwartaal 2019, in verband met het voorgenomen besluit om als school toe te treden tot HKC De Wereldboom.

Wel heeft een zogenaamd thema onderzoek plaatsgevonden naar de uitstroom van praktijkschoolleerlingen in Amsterdam. Daarbij was het KPCN een van de deelnemende scholen. KPCN was geselecteerd naar aanleiding van een eerder onderzoek van de inspectie. Zij hebben in 2018 namelijk onderzoek uitgevoerd bij 15 geselecteerde VO en VSO scholen waarbij de Entreeopleidingen die voor het eerdere onderzoek op basis van een steekproef geselecteerd zijn als uitgangspunt golden. KPCN werd uitgekozen omdat relatief veel leerlingen doorstromen naar de Entreeopleidingen uit het eerdere onderzoek. De resultaten van dit onderzoek zullen worden bekendgemaakt in het voorjaar 2019 via het themarapport van de inspectie.

Tegelijk is een drietal scholen zich (weer) excellent bevonden: VSO en SO de Heldring en VSO de Laudy!

Interne kwaliteitszorg: Kwaliteitscommissie RvT, interne audits en collegiale visitaties

In de **kwaliteitscommissie** van de RvT worden periodiek zaken besproken die de kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit van Kolom raken. Deze commissie bestaat sinds 2015, hoofdstuk 7 bevat een kort jaarverslag.

Ook bestaat binnen Kolom **de werkgroep Onderwijs en Identiteit**, waarin onder andere het Handboek kwaliteitszorg is samengesteld. Deze werkgroep verbindt de verschillende onderwijssoorten van de stichting en vanuit de daar samenkomende expertise worden ervaringen uitgewisseld. De werkgroep adviseert aan het directeurenoverleg en ook aan het College van Bestuur. Haar advies is zwaarwegend en gezaghebbend.

Binnen Kolom worden **interne audits** gehouden. Bij een audit beoordelen geschoolde auditoren (onderdelen van) een school op basis van een zelfevaluatie. De audit is gericht op kwaliteitsverantwoording en/of ontwikkeling en is gebaseerd op het nieuwe onderzoekskader van de Inspectie. In 2018 is het systeem van audits dat in 2017 is opgezet doorontwikkeld en verder geprofessionaliseerd. Zo is het Draaiboek Audits aangescherpt en verder verbeterd. Bij de samenstelling van de auditteams wordt steeds gekeken naar een representativiteit vanuit de Kolom organisatie. De auditoren worden ondersteund door een onafhankelijk, extern bureau.

In 2018 hebben er twee audits plaatsgevonden: Eén bij Praktijkschool Het Plein en de andere bij Praktijkschool De Dreef. Helaas is de audit bij De Dreef voortijdig afgebroken nadat de directeur grote kanttekeningen plaatste bij de bruikbaarheid van de auditaanpak. Na een onplezierig gesprek heeft de auditcommissie de audit beëindigd.

Ook kent Kolom het middel van de **collegiale visitaties**. De link met het Inspectiekader is daarbij veel losser en directeuren zijn zelf in staat om een vraag te stellen op basis van hun eigen behoeften. Een collegiale visitatie heeft in 2018 plaatsgevonden bij SBO professor Dumont.

Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen

Kolom werkt samen met diverse partners om kennis uit te wisselen en toe te passen. Er is intensief contact met gemeenten en er wordt samengewerkt met verschillende aanbieders van Specialistische jeugdzorg.

Kolom is daarnaast verbonden aan drie samenwerkingsverbanden namelijk het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam-Diemen, Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen en Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zuid-Kennemerland.

Samenwerkingsverband PO

Het samenwerkingsverband heeft met instemming van de Ondersteuningsplanraad (OPR) gekozen voor een decentraal schoolmodel. De verantwoordelijk voor de zorgplicht ligt bij de scholen zelf. Om dit optimaal vorm te geven krijgen de schoolbesturen zelf de ondersteuningsmiddelen. Met deze middelen kunnen zij, eventueel in samenwerking met andere scholen, de zorgplicht en extra ondersteuning voor leerlingen, die in aanmerking komen voor een aangepast arrangement te organiseren.

Samenwerkingsverband VO

Het voortgezet onderwijs is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen en voor 1 school bij het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zuid-Kennemerland. Het Samenwerkingsverband coördineert en ondersteunt de scholen bij het organiseren van goed onderwijs en passende zorg voor iedere leerling. Alle schoolbesturen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (met uitzondering van Cluster 1 en 2) zijn in het samenwerkingsverband vertegenwoordigd.

Verantwoording Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen

Om de interne zorgstructuur te versterken ontvangen onze scholen ondersteuningsmiddelen van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen. Met deze middelen bieden de scholen ook extra ondersteuning aan individuele leerlingen. De doelmatige besteding van middelen wordt jaarlijks door elke school verantwoord aan het samenwerkingsverband. Onderstaand een overzicht hiervan inclusief de beschrijving van hoe en hoeveel extra ondersteuning er wordt geboden en door wie of wat.

Overzicht financiële ondersteuning per school (1/2)

School	Vorm van ondersteuning	Bedrag
KPC De Atlant	• Project Circus AIM - ontwikkeling emotionele en motorisch creatieve vaardigheden	€ 14.000
	• Interne zorgstructuur-kwaliteitsverbetering (inrichting LVS-EA-Match)	€ 28.000
	• Externe zorgstructuur-kwaliteitsverbetering dmv extra inzet docent voor POS groep	€ 16.000
	• Investering interne zorgstructuur-scholing (leefstijl studiedagen)	€ 4.500
	• Interne zorgstructuur-kwaliteitsverbetering (CKV project)	€ 7.000
	• Ondersteuning (individuele) leerlingen	€ 3.340
KPC De Dreef	• Ondersteuning leerlingen:	€ 56.000
	- Individuele leerling begeleiding	
	- Advisering docenten bij handelingsverlegenheid	
	- Ondersteuning bij ouderbetrokkenheid BOMP	
	• Scholing aan docenten	€ 12.000
	• Groepstrainingen leerlingen	€ 12.000
• Individuele barbiersopleiding	€ 5.000	
• Ondersteuning individuele leerlingen voor finale begeleiding naar werk	€ 3.600	
KPC Het Plein	• Investering interne zorgstructuur dmv scholing ZorgCo	€ 4.000
	• Ondersteuning individuele leerlingen	€ 40.000
	• Investering in ontwikkelen leerlijnen	€ 15.000
	• Investering scholing in vaardigheden	€ 4.000
	• Investering scholing in communicatie	€ 15.000
	• Externe zorgstructuur/inkoop	€ 25.000
	• Ondersteuning (individuele) leerlingen	€ 4.380

Overzicht financiële ondersteuning per school (2/2)

School	Vorm van ondersteuning	Bedrag
VSO Noord	• Investering interne zorgstructuur/kwaliteitsverbetering	€ 23.925
	• Ondersteuning individuele leerlingen door inzet IB/RT (3 dagdelen per week)	€ 25.000
	• Ondersteuning individuele leerlingen door ondersteuning coördinator (3 dagen per week)	€ 50.000
	• Ondersteuning (individuele) leerlingen	€ 4.040
VSO De Heldring	• Inzet trajectklassen door ondersteuning in trainingsgroep door een onderwijsassistent	€ 33.247
	• Ondersteuning IB-er trainingsgroep	€ 2.820
VSO Alphons Laudy	• Ondersteuning voor leerlingen in de vorm van 2 onderwijsassistenten op de IBL-groepen	€ 30.654
	• Ondersteuning (individuele) leerlingen	€ 2.100

Schoolondersteuningsprofiel

De ondersteuning-/zorgstructuur is met ingang van schooljaar 18/19 gewijzigd en het School Ondersteuningsplan (SOP) is herschreven. Een voorbeeld van een verandering hierin is de invoering van leerjaar-besprekingen waarin de mentoren, leerwerkmeesters en docenten elkaar informeren over de klassen en ook afspraken maken over de aanpak/doelen van onze leerlingen.

Voorbeeld waarvoor de extra ondersteuningsmiddelen zijn ingezet.

Kwaliteitsverbetering van de interne zorgstructuur; Stichting leerKRACHT;

Elke dag een beetje beter. De leerKRACHT-aanpak helpt je een verbetercultuur te creëren, waarmee je als leraren van elkaar leert en samen met je leerlingen en de schoolleiding het onderwijs verbetert. Dit zijn de drie belangrijkste dingen die je daarmee bereikt: Leraren hebben meer plezier in hun werk en ervaren minder werkdruk. Leerlingen voelen zich gehoord en zijn meer betrokken. Het onderwijs op school wordt beter.

Informatie ouders

Kolom informeert ouders actief over de mogelijkheden die wij hebben om hun kind te ondersteunen. De inzet van de Specialistische Jeugdzorg Speciaal Onderwijs (SJSO) wordt verder geborgd in de organisatie.

We hebben te maken met zorgaanbieders die interdisciplinair met elkaar samenwerken onder leiding van de zorgcoördinator.

De informatie over de ondersteuning is tevens terug te vinden in het School Ondersteuningsplan(SOP) en de website. Daarnaast worden ouders ook geïnformeerd tijdens intakegesprekken, ouderavonden en OPP gesprekken en worden ouders altijd betrokken indien er sprake is van extra ondersteuning vanuit de tweede- of derdelijns hulpverlening.

Resultaten

Hieronder een aantal voorbeelden om resultaten te duiden.

“Het aansluiten op de taal, het eventueel compenseren van een taalachterstand is essentieel om leerlingen beter/zelfstandiger te kunnen laten functioneren.

De zorgcoördinator en schoolpsycholoog hebben een scholing over LVB (Licht Verstandelijk Beperkingen) georganiseerd voor de medewerkers, specifiek over het taalgebruik en LVB. Er blijft aandacht nodig om de kennis en vaardigheden van medewerkers verder te ontwikkelen. We gaan met innovatiegelden van het samenwerkingsverband (SWV) scholing organiseren waarbij de verschillende zorgaanbieders samen met de zorgcoördinator en schoolpsycholoog een gemeenschappelijke begrippenkader ontwikkelen. In dit kader is voor beide een professionaliseringstraject ingezet.”

“Indien wij als school niet de juiste onderwijsvorm zijn voor een leerling, dan zullen wij een TLV (Toelatingsverklaring) aanvragen. Voordat wij dit doen bespreken wij dit altijd met de ouders en als blijkt dat wij inderdaad niet de juiste school zijn voor de leerling wordt dit pas aangevraagd.”

“In het kader van het POS-traject: dit wordt steeds meer uitgebouwd. Onze leerlingen maken gebruik van het aanbod van de Atlant. En in de nabije toekomst gaan leerlingen van de Atlant gebruik maken van aanbod van de VSO Alphons Laudy. Voor bovenstaande is een symbiose-overeenkomst gesloten tussen de beide scholen. Alle leerlingen van de VSO Alphons Laudy hebben een OPP (ontwikkelingsperspectiefplan).”

AVG

Met de invoering van de AVG heeft Kolom verschillende maatregelen getroffen, zo zijn er functionarissen en contactpersonen aangesteld, workshops/trainingen gegeven en hebben er toetsingen plaatsgevonden door een extern bureau. Uitwisseling van gegevens gebeurt versleuteld en op ICT gebied zijn hier, waar nodig, maatregelen voor getroffen. Bij de al op onze scholen ingeschreven leerlingen wordt, daar waar nodig, de ouders individueel om toestemming gevraagd en tijdens leerling- of oudergesprekken ingelicht over onze mogelijkheden. De ouders van alle nieuwe leerlingen wordt gevraagd toestemming te geven om met de verschillende zorgaanbieders over hun kind te kunnen spreken. Ouders geven vooraf toestemming indien er sprake is van gegevensuitwisseling, zoals bij aanmelding, deelname aan de POS uitwisseling, bespreking Md OAT of verwijzing. Invoering van de AVG heeft er wel voor gezorgd voor een meer formele opstelling van de zorgpartners waardoor ondersteuningstrajecten nodeloos kunnen worden vertraagd. Tot nu toe heeft dit echter niet tot incidenten of klachten geleid.

3. Jaarverslagen scholen

SBO PROFESSOR DUMONT

De Professor Dumont heeft in 2018 een groei door gemaakt. Er is sprake van een toename van 50% in het aantal leerlingen. In het voorjaar was er een grote onverwachte toename in de JRK -groep (Jonge Risico Kind) waardoor er zelfs een tijdelijke leerlingestop is ingesteld. De groep was namelijk doorgroeid naar 18 leerlingen terwijl de norm 12 leerlingen is. Ook in de andere leeftijdsgroepen was er sprake van een behoorlijke toename. Vervolgens is besloten in mei een nieuwe instroomgroep voor groep 6/7/8 leerlingen te starten. Hier zijn leerlingen met een TOV-indicatie geplaatst en thuiszitters. De groei heeft zich na de vakantie voortgezet.

De middelen van SJSO zijn bij ons ingezet op de voortzetting van de samenwerking met Fibbe SCL waar wij al goede ervaring mee hebben. Zij verzorgen naast ondersteuning ook gespecialiseerde leesbegeleiding en diagnostiek. Wij zijn ook een samenwerking met Sport & Behaviour aangegaan om met name de oudere leerling iets te bieden in het kader van groepsvorming. Zij hebben ook enkele kinderen opgeleid tot junior spel-coach. Als derde aanbieder werken wij samen met Groei & Glunder voor het verbeteren van de taak/werkhouding en sociale vaardigheden. Zij worden vooral ingezet bij de jongere kinderen.

De leerreuslaten zijn nog steeds voldoende echter het personeelsverloop op de Dumont is groot. Dit blijkt niet met de school of het team te maken te hebben, maar met diverse kansen in de omgeving. De school is na de zomer begonnen met 2 extra groepen en er is in november een 9e groep bijgekomen. De formatie was gelukkig na de zomer weer rond. Helaas hebben we op korte termijn al weer afscheid moeten nemen van 2 collega's die aangaven een verkeerde keuze te hebben gemaakt.

PBS zorgt nog steeds voor een krachtig en veilig pedagogisch klimaat en er worden nog steeds stappen gemaakt. De school is genomineerd voor de innovatieprijs. Helaas hebben we hem niet gewonnen. Verder zijn de lokalen opnieuw geschilderd en hebben we nieuw zeil gekregen waardoor het er allemaal weer frisser uit ziet.

SBO DE DRIESPRONG

Aan de hand van de leeropbrengsten hebben we een heldere keuze kunnen maken welke kernvakken de aandacht zouden moeten krijgen en we hebben daar dan ook in geïnvesteerd. Bleek aan het begin van het jaar dat de resultaten voor spelling achter bleven, na diverse interventies waren de resultaten weer op niveau aan het einde van het jaar. De manier waarop we naar de resultaten kijken en ook als team deze resultaten kunnen vertalen naar concrete verbeterplannen, heeft zich ontwikkeld en vormt de basis van onze aanpak de kwaliteit van ons onderwijs te waarborgen.

Onder leiding van de werkgroep gedrag en de gedrags-specialisten zijn we gestart met een nieuwe methode op school; Goed gedrag. Samen met de methode voor sociale vaardigheden Leefstijl, zetten we dit in om het pedagogisch klimaat verder te verbeteren. Wekelijks worden bepaalde gewenste gedragingen met de leerlingen besproken en geoefend.

Daarnaast is er dit jaar de nodige aandacht besteed aan thema's op gebied van Burgerschap, levensbeschouwerlijke- en culturele vorming en wordt dit beleid uitgewerkt en weergegeven in een cultuurplan. Hierdoor neemt het een structurele plaats in binnen ons curriculum.

Na het behalen van het vignet 'Gezonde school', hebben we ingezet op de gezonde lunch, traktatie, drinken van water en teamscholing om de kwaliteitscriteria vanuit de gezonde school binnen onze school te implementeren.

De stijging van werkdruk was direct merkbaar door het uitvallen van meerdere vaste fulltime krachten. Maar de draagkracht van het team ook! Gezamenlijk hebben we het gat opgevangen en door samen te blijven werken en elkaar te blijven steunen hebben we de continuïteit en kwaliteit van ons onderwijs weten te waarborgen. Extra expertise is gekomen via het SJSO project. Dit heeft een positief effect gehad op het team en bijgedragen aan verlichting van de werkdruk. Niet alleen is de zorg daarmee laagdrempelig en snel inzetbaar, ook de deskundigheid van de externe medewerkers zorgt voor het versterken van onze aanpak en kennis met betrekking tot ons pedagogisch klimaat en de zorgstructuur op school. Een waardevolle ontwikkeling voor de school waar we ook in 2019 optimaal van hopen te profiteren.

SBO DE HASSELBRAAM

De school is in 2018 gegroeid. Het leerlingaantal groeide van 123 naar 145 op 1 oktober 2018. Inmiddels zit het leerlingaantal op 152 leerlingen. Er zijn vijf nieuwe collega's gestart dit kalenderjaar, die allen een goed begin gemaakt hebben.

Het lerarentekort is ook op De Hasselbraam merkbaar. Vooral de vervanging bij langdurig ziekte zorgt voor impact op de werkdruk van alle collega's. Ook op De Hasselbraam is er sprake van verdeling, invallen in en directie. We hebben alles nog intern op kunnen lossen, maar door de toename van de werkdruk zullen ook wij bij kortdurende ziekte genoodzaakt zijn om groepen naar huis te sturen.

Elk jaar is het schoolbreedthema een hoogtepunt. Dit jaar heeft het thema "de winterspelen" centraal gestaan. Net als bij de Olympische Spelen is er een opening geweest, de vlag gehesen en het vuur ontstoken. Veel groepen hebben geschaatst op de Jaap Edenbaan en er zijn veel woorden geleerd die met de winter en de sporten te maken hebben.

De vertaalcirkel wordt als een nieuwe werkvorm binnen het rekenonderwijs in unit 3 en 4 ingezet. De leerlijn beeldende vorming is in concept klaar en voor de techniek hebben we subsidie ontvangen om dit de komende jaren binnen de thema's en de ateliers te implementeren met ondersteuning van de stichting SAGA. Voor de woordenschat in unit 1 en 2 maken we sinds dit jaar gebruik van LOGO 3000. Er is een start gemaakt met het nieuwe schoolplan. Dit zal in de loop van het schooljaar 2018 - 2019 gereed zijn.

Verdere ontwikkelingen hebben plaats gevonden binnen het thema gedrag. Er is een aanzet gemaakt voor de leerlijnen en het pedagogisch klimaat hebben we geëvalueerd. De komende 2 jaar gaan we dit verder optimaliseren.

“ ”
Dit jaar heeft het schoolbreedthema 'De Winterspelen' centraal gestaan

SBO Paulus en Meander: op weg naar een nieuw kindcentrum: De Wereldboom

Het afgelopen jaar stond vooral in het teken van alle voorbereidingen voor een goede start in het gloednieuwe humanistische kindcentrum aan de Peelstraat 171 te Amsterdam.

Onze stichting ontwikkelde een concept voor één kindcentrum ('alles-in-1 school') voor het reguliere onderwijs, het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs (ZMLK) op humanistische grondslag. Eén kindcentrum voor onderwijs, opvang en ondersteuning aan kinderen van 0 t/m 12 jaar. Vanuit één pedagogische visie, onder één dak, en gedragen door één enthousiast team van professionals.

Het Humanistisch Kindcentrum Amsterdam (per maart 2019 HKC De Wereldboom) werd daarmee de eerste locatie in Amsterdam waar in hetzelfde gebouw groepen voor regulier én speciaal basisonderwijs gehuisvest zijn. Het betekende tevens een fusie van de vroegere scholen St. Paulus en Meander. Ook voor leerlingen van de vroegere Alphons Laudyschool (cluster 3, zmlk) is er ruimte. Kinderopvang Partou verzorgt de dagopvang, vroeg- en voorschoolse educatie en buitenschoolse opvang.

De reguliere school van het humanistisch kindcentrum startte formeel per 1 augustus 2018. Eind oktober 2018 startten de SBO-SO-scholen en kinderopvangorganisatie Partou in het nieuw opgeleverde pand.

SBO Meander en SO Alphons Laudy (PAZ) van Kolom werkten toen al enige jaren intensief samen, zowel op onderwijskundig als personeelsgebied. De scholen maakten gebruik van de CED-leerlijnen, het programma van de Vreedzame School (PO/SBO) en diverse lesmethoden. De samenwerking tussen SO Alphons Laudy en HKC De Wereldboom gaat in de toekomst door.

Doordat vanaf schooljaar 2018-2019 alle organisaties onder één dak werken, zijn de lijnen korter. Er kan sneller en intensiever met elkaar worden samengewerkt, wat ten goede komt aan de leerlingen: passend onderwijs in optima forma.

“ ”
**Alle organisaties onder één dak:
sneller en intensiever samenwerken**

De start van een nieuw kindcentrum en de samenvoeging van twee scholen betekende naast het reguliere onderwijs veel extra werk:

- Het opstellen van een gedragen schoolplan 2018 - 2022.
- Het laden van het begrip 'humanisme' als grondslag voor ons dagelijks handelen.
- Samenwerken en samenbouwen: twee teams worden één. Dat is iets anders dan de straat oversteken. Het begin is er maar net als een plant heeft een samenvoeging het voeding nodig. Immers sommige collega's willen terug naar het oude; andere willen juist vooruit.
- Leren van en met elkaar tijdens intervisie bijeenkomsten en de ontwikkelteams voor humanisme, filosofie, taal, VVTO/Engels, Zorg, het jonge kind en handelingsgericht werken.
- Bezoek aan andere kindcentra.
- Opstellen van verhuisplannen en de fysieke verhuizing zelf.
- Communicatie met ouders over de verhuizing en nadenken over de marketing: creëren van bekendheid op de nieuwe locatie.

Sinds de start gaat De Wereldboom steeds meer vanuit kracht vooruit, met de ontwikkelteams, De Vreedzame school, het optimaliseren en gebruik van de leerpleinen en het vormgeven van de doorgaande lijn peuters-kleuters. En last but not least - zorgen voor een onderwijsaanbod van goede kwaliteit.

SBO DE ZEPPELIN

De Zeppelin wil leerlingen de kennis en de vaardigheden bijbrengen die ze nodig hebben om zelfstandig te functioneren binnen onze steeds veranderende samenleving. De leerkrachten zijn nauw betrokken bij hun leerlingen, zij weten een ontspannen en uitnodigend pedagogisch klimaat te realiseren. Leerlingen worden gezien en gehoord. Ter versterking voor het pedagogisch en didactisch klimaat in de school en de wijk is De Zeppelin gestart met voorbereidingen om te komen tot een pedagogische community. Dit in nauwe samenwerking met Humanitas en Spirit.

TOP (Talent Ontwikkelings Project)

Op De Zeppelin wordt met de leerlingen gewerkt aan praktische vaardigheden. Drie keer per jaar werken de leerlingen gedurende acht weken aan een project. De projecten zijn gekoppeld aan de sectoren techniek, horeca en welzijn. Aan het eind van zo'n project is er een afsluiting waarbij ook de ouders worden uitgenodigd. De onderwerpen van TOP waren dit jaar: de fietsenmakerij, de bakkerij en de sportschool.

Sprint

De ontwikkeling van de school wordt vormgegeven met de cyclus van Stichting leerKRACHT. De ontwikkelpunten, die gezamenlijk gekozen zijn, worden weggezet in een blok (Sprint). Tijdens zo'n Sprint werkt het team met behulp van verbeterborden en werksessies aan een ontwikkel-

punt. Er worden doelen gesteld en actiepunten vastgelegd. De leerkrachten brengen een bezoek aan elkaar en geven elkaar feedback. Een sprints duurt ongeveer acht weken.

In 2018 had de Zeppelin de volgende Sprints:

- WIG - het werken aan de doorgaande lijn en aan de leerlijnen van het rekenonderwijs.
- Vreedzame school - verbeteren van het buitenspel.
- TOP - vormgeving van het Talent Ontwikkelings Project.
- ICT - alle groepen werken nu met chromebooks. Dit digitale middel wordt ingezet bij rekenen, spelling en lezen. Hiermee kunnen de verschillende niveaus in de groepen beter worden bediend.

De belangrijkste ontwikkelpunten voor 2019 zijn het verbeteren van het leesonderwijs, aandacht hebben voor het pedagogische klimaat in een nieuwe groep, hoe het gebruik van de verschillende devices uit te kunnen breiden en werken zonder groepsplannen.

SO DE HELDRING

SO De Heldring is een goede school. De onderwijskwaliteit is in kaart gebracht en de inspectie is in 2018 gevraagd een onderzoek naar goed uit te voeren. En de inspectie oordeelde dat de Heldring een goede school is. In 2019 is de school als excellent beoordeeld.

Het team werkt met veel enthousiasme en plezier aan het geven van goed onderwijs in een licht en mooi ingericht schoolgebouw. Het team is trots op wat het met de leerlingen bereikt. De Heldring wil een goede school zijn waar moeilijk lerende kinderen zich zo goed mogelijk en breed ontwikkelen. Leraren hebben dan ook hoge verwachtingen van leerlingen en van zichzelf.

Een sterk punt van de Heldring is het veelzijdige aanbod. Leerlingen leren vooral door te doen. De leraren stemmen hun handelen goed af op wat de leerlingen nodig hebben. Daarnaast wordt er ook goed samengewerkt met ouders en zorgpartners. De goede kwaliteit van de school hangt samen met de professionele cultuur van het team. Teamleden hebben in 2018 gewerkt aan hun eigen ontwikkeling en aan het steeds verder verbeteren van de kwaliteit van de school.

Voor 2019 zijn er drie ontwikkelpunten. Het eerste punt gaat over de ontwikkelingsperspectieven. Het tweede punt gaat over de leerresultaten en de manier waarop deze beschreven worden. We stellen niet duidelijk vast of we wel of niet tevreden zijn over de resultaten. Tot slot willen we de kwaliteitszorg verder versterken, er wordt wel gewerkt aan verbetering van kwaliteit, maar niet duidelijk is waarom we voor bepaalde verbeteractiviteiten kiezen.

“ ”

De Heldring wil een goede school zijn waar moeilijk lerende kinderen zich zo goed mogelijk en breed ontwikkelen.

SO ALPHONS LAUDY

In 2018 heeft een verbouwing ervoor gezorgd dat de school een logischere entree heeft. De ontvangst door administratie of directie zit nu direct bij de ingang.

Deze herinrichting van ruimtes zorgt voor een logischer gebruik ervan en voor een groter gevoel van veiligheid. Tevens worden ouders en bezoekers direct ontvangen waardoor zij niet meer hoeven te zoeken.

Het team is verder gegaan met de ontwikkeling van de intervisie en inmiddels hebben alle leerkrachten de kans gehad een keer mee te draaien in dit traject. De intervisie wordt verder ingezet op aanvraag vanuit het CvB. Ook is er dit jaar gestart met de collegiale consultatie waarbij iedereen een keer observeert in een andere groep of setting.

De cyclus wereldoriëntatie is ontwikkeld en ingevoerd met een doorgaande lijn met het VSO. Er wordt gewerkt met een terugkerende cyclus van 3 jaar waarbij SO en VSO op elkaar aansluiten. Daarnaast is het zwemonderwijs aangepast en een schoolbrede indeling van groepen heeft ervoor gezorgd dat elke leerling passend zwemonderwijs krijgt op zijn/haar niveau.

In het kader van burgerschap hebben de collega's van het SO en VSO tijdens een gezamenlijke studiedag dagbestedingslocaties bezocht in Amsterdam. Met behulp van een kijkwijzer is er gekeken voor welk uitstroomprofiel dit een geschikte uitstroombestemming is en welk onderwijsaanbod hierbij past.

“ ”

De cyclus wereldoriëntatie is ontwikkeld en ingevoerd

VSO DE HELDRING

VSO de Heldring biedt uitstekend onderwijs aan de leerlingen. Ook zij krijgen maar één kans op goed onderwijs. De visie van de school: 'de Heldring werkt!, met plezier en professioneel aan het perspectief van de leerlingen' is hierin leidend.

Na het behalen van het oordeel 'goed' van de onderwijsinspectie in juli 2017, heeft de school zich aangemeld bij de jury voor Excellente scholen. In deze aanvraag beschrijft de school vier excellentie profielen; continue professionele ontwikkeling, pedagogische klimaat, trainingsgroep en theater. Vervolgens heeft de inspectie de school wederom als Excellent beoordeeld.

De kwaliteitszorg is zodanig ingericht dat je kunt spreken van een continue professionele ontwikkeling, waarbij autonomie en eigen leiderschap een grote rol spelen.

Een sterk, warm en ondersteunend klimaat is een voorwaarde om je als leerling te kunnen ontwikkelen.

De school heeft samen met 'Fibbe Studiecentrum voor leerontwikkeling' een methodiek ontwikkeld om leerlingen met zeer ingewikkeld gedrag een schoolplek te bieden. Er worden voorbereidingen getroffen voor het opstarten van een tweede trainingsgroep. Daarnaast is er in de school een prachtig theater waar de leerlingen op een professionele wijze les krijgen. Een grote groep leerlingen heeft intensief gerepeteerd voor de nieuwe voorstelling 'Mooi!'.

“ ”
Er is in de school een prachtig theater waar de leerlingen op professionele wijze les krijgen

VSO ALPHONS LAUDY

De Alphons Laudyschool zit in een mooi, licht onderwijsgebouw, dat goed past bij de behoeften van de leerlingen. De leraren zijn positief en stemmen hun aanpak af op wat de leerlingen nodig hebben. Het team van de Laudyschool verzorgt een breed aanbod van vakken, waardoor leerlingen hun mogelijkheden en interesses kunnen ontwikkelen. Sterk is dat de leraren steeds zoeken naar samenhang tussen vakken. Dat betekent bijvoorbeeld dat leerlingen de vaardigheden die ze leren bij het ene vak ook leren toepassen bij andere vakken. Op de school werkt een bevlogen team dat het onderwijs steeds beter maakt door intensief samen te werken met elkaar, met ouders en andere instellingen.

De school heeft het tweejarig invoeringstraject van het programma “Vreedzame school” doorlopen. Dit jaar wordt vooral nadruk gelegd op de borging. Vanuit de “Vreedzame school” is gestart met mediatorentraining voor leerlingen. Deze leerlingen zijn als mediators aanwezig op het plein tijdens de pauzes.

In het ICT traject is het team verder geschoold in het gebruik van I-pads binnen het onderwijs. Hiervoor is gebruik gemaakt van externe cursussen. Naast de leerteams rekenen is in september ook begonnen met leerteams taal en lezen. In de leerteams werken docenten en klassenassistenten samen bij het uitwerken van de leerdoelen. Ze benutten hierbij elkaars expertise, kwaliteiten en inspiratie. Het resultaat is een concreet en gepland leerstofaanbod rekenen en taal/lezen.

Het in 2017 gestarte driejarig project naar de samenhang tussen cognitieve vakken en de kunst- en expressievakken loopt door. Er is een projectgroep, een klankbordgroep met ouders en het team wordt meegenomen in het project. Dit tweede jaar ligt de focus op de praktijk: inventarisatie en analyse van de huidige situatie.

Voor de herinrichting van het schoolplein heeft de werkgroep zich gebogen over de wensen en eisen voor een schoolplein, nog beter afgestemd voor gebruik van onze doelgroepen. Met professionele ondersteuning wordt het schoolplein vormgegeven. Het streven is om het schoolplein te realiseren in de zomer van 2019.

In januari 2019 heeft de inspectie de school nogmaals als excellent beoordeeld, ondanks dat heeft de school voor 2019 zijn er drie ontwikkelpunten, leraren kunnen in de eerste plaats diepgaander onderzoeken waarom het soms niet lukt om bij een leerling bepaalde doelen te bereiken. Het tweede ontwikkelpunt betreft de kwaliteitszorg. De school werkt doelgericht aan de verbetering van de kwaliteit van de school en aan goede leerresultaten. Maar hierbij kunnen we scherper aangeven of en wanneer we tevreden zijn. Het derde punt gaat over de schoolstandaarden van de school. Deze schoolstandaarden beschrijven wat de leerlingen aan het einde van hun schooltijd moeten kunnen en kennen. Een schoolstandaard geeft dus aan waar de lat ligt in elke leerroute. Wij denken dat de lat in de leerroutes A en B nog hoger kunnen leggen.

PRAKTIJKOLLEGE DE ATLANT

Om het leerlingenaantal op peil te houden hebben we in 2018 heel veel tijd besteed aan pr en het bezoeken van basisscholen om leerlingen te werven, we hebben een mooie glossy flyer laten maken en ook de basisscholen bij ons op bezoek gehad. We hebben naast de open dagen een extra avond georganiseerd voor ouders van nieuwe leerlingen. Aan het begin van het schooljaar 2018-2019 hebben we een succesvolle ouderavond gehad. Hierin kwam naar voren dat hier veel behoefte aan is, goede voorlichting over de toekomst van hun kinderen.

KPC De Atlant werd in 2018 getypeerd door mooie ontwikkelingen, maar ook één tragische gebeurtenis. De tragische gebeurtenis was het overlijden van Mohamed Bouchikhi in een buurthuis op Wittenburg, een gebeurtenis die nog steeds de gemoederen bezighoudt. Vanwege, onder andere, deze gebeurtenis zijn we een project met de gemeente Amsterdam gestart om de hulpverlening rond het onderwijs beter in kaart te brengen en af te stemmen.

We zijn begonnen met het organiseren van het school-examen en het diploma Praktijkonderwijs, nieuwe stijl en in de onderbouw zijn nieuwe methodes geïntroduceerd. En daarnaast willen we ook graag onze ckv activiteiten vergroten en hebben we hiervoor een grote subsidie binnengehaald.

“ ”
In de onderbouw zijn nieuwe methodes geïntroduceerd

PRAKTIJKOLLEGE DE DREEF

Door het vertrek van de directeur eind 2018 en de gebeurtenissen die hieraan vooraf zijn gegaan heeft de nadruk gelegen op het draaiende houden van school en het borgen van de kwaliteit van het onderwijs. In 2018 zijn om die reden geen nieuwe initiatieven ontplooid en veel ideeën blijven liggen.

In 2018 is besloten om de voorgenomen oudercursussen te vervangen voor meer pr gerelateerde activiteiten. Zo zijn onder andere basisscholen en IB-ers uitgenodigd om hen te informeren over de mogelijkheden van de school. Daarnaast is er gestart met de optimalisatie van de uitstroom door het voeren van gezamenlijke gesprekken met het, gemeente en ouders met 3e en 4e jaarsleerlingen. Voor leerlingen die daar behoefte aan hebben wordt het UWV daarbij betrokken.

Voor 2019 wordt op dit moment een verbeterplan uitgewerkt, de organisatie wordt in beeld gebracht, er wordt gekeken naar de schoolwerkplannen en waar verbeteringen moeten plaatsvinden. Reeds helder is dat er onder andere aandacht geschonken zal worden aan de interne opleiding en trainingen van leerkrachten en er gekeken zal worden naar de noodzakelijke reparatie en herstelwerkzaamheden op het gebied van huisvesting.

“ ”
Voor 2019 wordt er op dit moment een verbeterplan uitgewerkt

PRAKTIJKCOLLEGE HET PLEIN

KPC Het Plein heeft dit jaar veel gedaan om het samenwerken binnen de school te verbeteren. Het doel hiervan is om de onderlinge samenwerking tussen collega's, maar ook de samenwerking met de leerlingen te verbeteren. In het kader van de 'regelluweschool'-regeling heeft de school 10 extra studiedagen. Binnen school zijn vier leerteams actief, te weten Diploma Praktijkonderwijs, Leerlijnen (met name de arbeidsvaardigheidleerlijn), Aansluiting onder-, midden- en bovenbouw (met name leerlingstages eerder en beter inzetten), en Pedagogisch Klimaat (met name omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag). Elk leerteam heeft een of meerdere speerpunten die worden uitgewerkt, mede tijdens de studiedagen.

Alle leerteams hebben door de extra studietijd mooie resultaten behaald. Zo is er eind dit schooljaar voor iedere leerling van het Plein (i.s.m. andere praktijkscholen) de mogelijkheid een diploma te halen, zijn leerlijnen beter beschreven, starten de leerlingen eerder met stage, en zijn de schoolregels aangescherpt en worden ze beter gehandhaafd. Het leerteam Pedagogisch Klimaat heeft tevens als doel het certificaat "Gezonde School" op het gebied van Vriendschap, Seksualiteit Relaties te behalen. Dit wordt gedaan i.s.m. de GGD.

Naast werken in de leerteams is er tijd besteed aan het verder invoeren van Leefstijl en Presentis. De studiedagen zijn tevens gebruikt voor werkdrukverlaging en het verbeteren van de onderlinge communicatie teneinde doelmatiger te kunnen werken. Het managementteam is hierin voor gegaan met een aantal studiedagen m.b.v. transactionele analyse.

PRAKTIJKCOLLEGE NOORD

Zoals ieder schooljaar is er in schooljaar 2017-2018 wederom hard gewerkt om de kwaliteit van ons onderwijs nog verder te verbeteren. We hebben ons verder ontwikkeld als professionele organisatie met als speerpunten:

- Het verder ontwikkelen van coaching vaardigheden.
- Het geven en ontvangen van professionele feedback.
- Meer keuzemogelijkheden binnen de domeinen wonen en vrijetijdsbesteding, de stem van de leerling.
- Implementatie van Loopbaanbegeleiding (LOB).

In september 2017 zijn we hierop aansluitend gestart met stichting leerKRACHT. met als doelstelling meer werkplezier, betrokken leerlingen en nog beter onderwijs. Het aantal overlegmomenten is verminderd, efficiënter en met een hogere opbrengst. Dit komt duidelijk naar voren in de 4 jaarlijkse verbindingssessies. De 4 verschillende leerKRACHTteams dragen dan aan elkaar over wat zij geleerd en ervaren hebben in de afgelopen periode gerelateerd aan een gezamenlijk thema welke centraal heeft gestaan.

Er vinden LOB-gesprekken plaats volgens een vaste methodiek en alle collega's zullen hiervoor een verdiepingstraining krijgen in 2019.

Door het bieden van mogelijkheden en kansen is het aantal leerlingen dat met één of meerdere branchegerichte certificaten, Pro/ROC-opleiding en/of vaste baan van school gaat is wederom gestegen. Dit komt mede door de goede samenwerking met het bedrijfsleven en ROC.

In december 2018 heeft de inspectie onder meer Praktijkcollege Noord geselecteerd voor een thema onderzoek naar aanleiding van de toegenomen uitstroom van Amsterdamse leerlingen naar het MBO en de rol van het OPP in deze uitstroom (resultaten van dit onderzoek zijn vooralsnog niet bij KPCN bekend).

PRAKTIJKCOLLEGE DE SCHAKEL

Binnen de levensechte leeromgeving van De Schakel vindt en grijpt elke leerling zijn kans. In een levensechte leeromgeving voelt de leerling zich verantwoordelijk en zelfstandiger. Het aanbod branchegerichte certificaten is de afgelopen jaren flink toegenomen. Een groot deel van de leerlingen verlaat de school na het behalen van meerdere certificaten.

De leerontwikkeling van de leerlingen is zeer positief, dit is terug te zien aan de succesvolle uitstroomresultaten. De Schakel heeft een ruim stage netwerk en zoekt voortdurend naar passende stageplekken die passen bij onze leerlingen maar ook bij de ontwikkelingen in de huidige maatschappij. Het vak Lab sluit goed aan bij de huidige technologische ontwikkelingen. Bij dit vak worden talenten van leerlingen ontdekt op het gebied van informatica en technologie.

In het schooljaar 2018-2019 is er teambreed een scholing 'coaching' gevolgd en in oktober zijn IB-ers en docenten uit het basisonderwijs uitgenodigd voor een presentatie over de praktijkschoolleerling. Wat betekent het om een praktijkschoolleerling te zijn? Wat kan ik een leerling met een praktijkschool advies op de basisschool aanbieden? Hoe sluit ik beter aan? Op deze en andere vragen werd antwoord gegeven tijdens een druk bezochte bijeenkomst.

Binnen de levensechte leeromgeving hebben een aantal onderdelen een vaste plek binnen de leerlijn gekregen, zoals de broodjesservice aan een basisschool. In het voorjaar is het project Irun2bfit gestart. Daarin wordt aandacht besteed aan een gezonde leefstijl. Hoogtepunten van het project waren:

- Het behalen van de finale bij de Librije waar twee leerlingen een maaltijd moesten maken en presenteren.
- Met een groep leerlingen, ouders en docenten aan de grachtenloop van 5 km hardlopen meedoen.

Voor 2019 is het belangrijkste ontwikkelpunt de invoering van het leerlingvolgsysteem vervolgen zodat het een systeem is dat geheel past bij de werkwijze van De Schakel. Een belangrijke stap zal zijn het systeem toegankelijk maken voor leerlingen en ouders. In 2019 wordt ook verder gewerkt aan de koppeling van de leerlijnen theorie en leerlijnen voor de praktijkvakken.

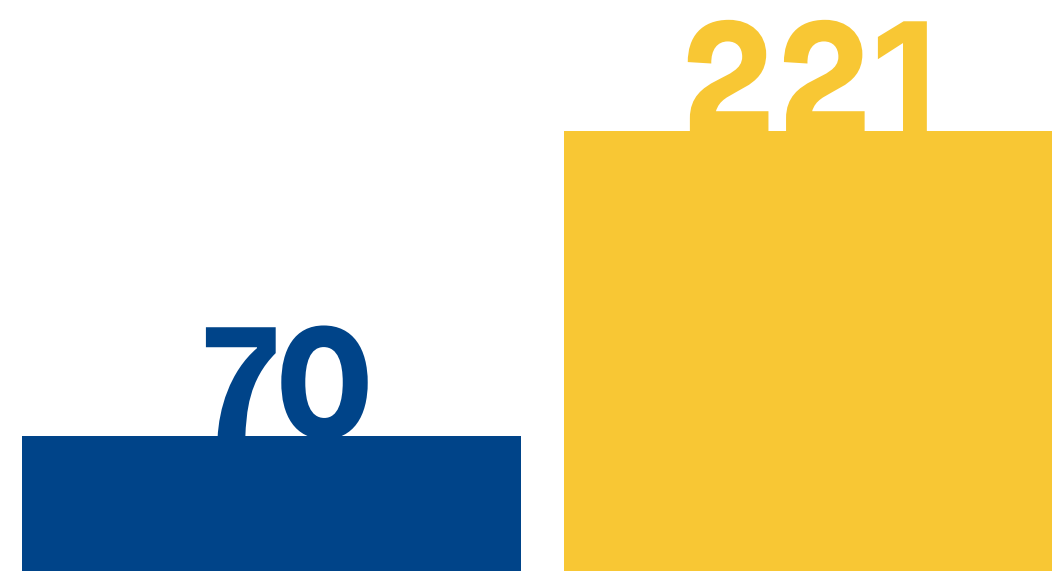

4. Personele zaken

4.1 Samenstelling personeel

**TOTAAL 464
MEDEWERKERS**

Fulltime versus parttime

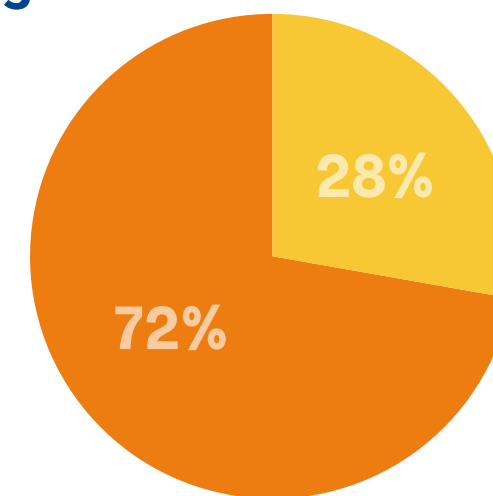

Voortgezet onderwijs

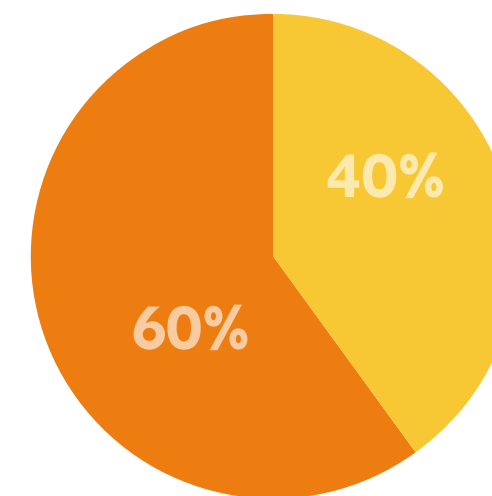

Primair onderwijs

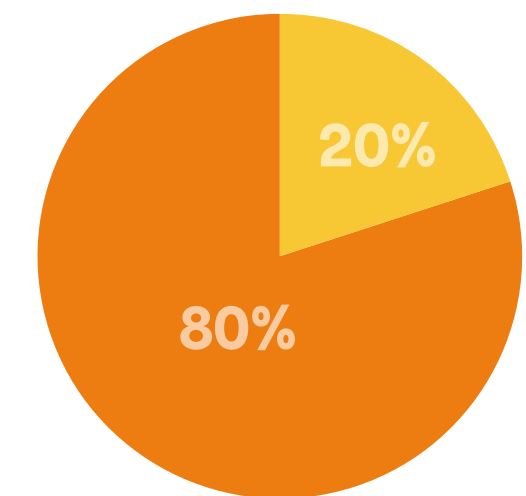
Man vrouw verhouding

Totaal

Voortgezet Onderwijs

Primair Onderwijs

De verhouding man/vrouw voor Kolom totaal is gelijk gebleven t.o.v. 2017.
Met name bij het po werken echter veel meer vrouwen dan mannen.

90 medewerkers hebben een tijdelijke aanstelling

Ten opzichte van 2017 is het aandeel tijdelijke aanstellingen gegroeid; van 16% naar 19%.

Participatiebanen

Bij Kolom werken vijf medewerkers in een Participatiebaan met een totale omvang van wtf 2,9256. Hiermee voldoet Kolom niet aan de gestelde norm voor het aantal in te vullen Participatiebanen. Deze is 1,93%, voor Kolom betekent dit wtf. 6,9451.

Leeftijdsopbouw

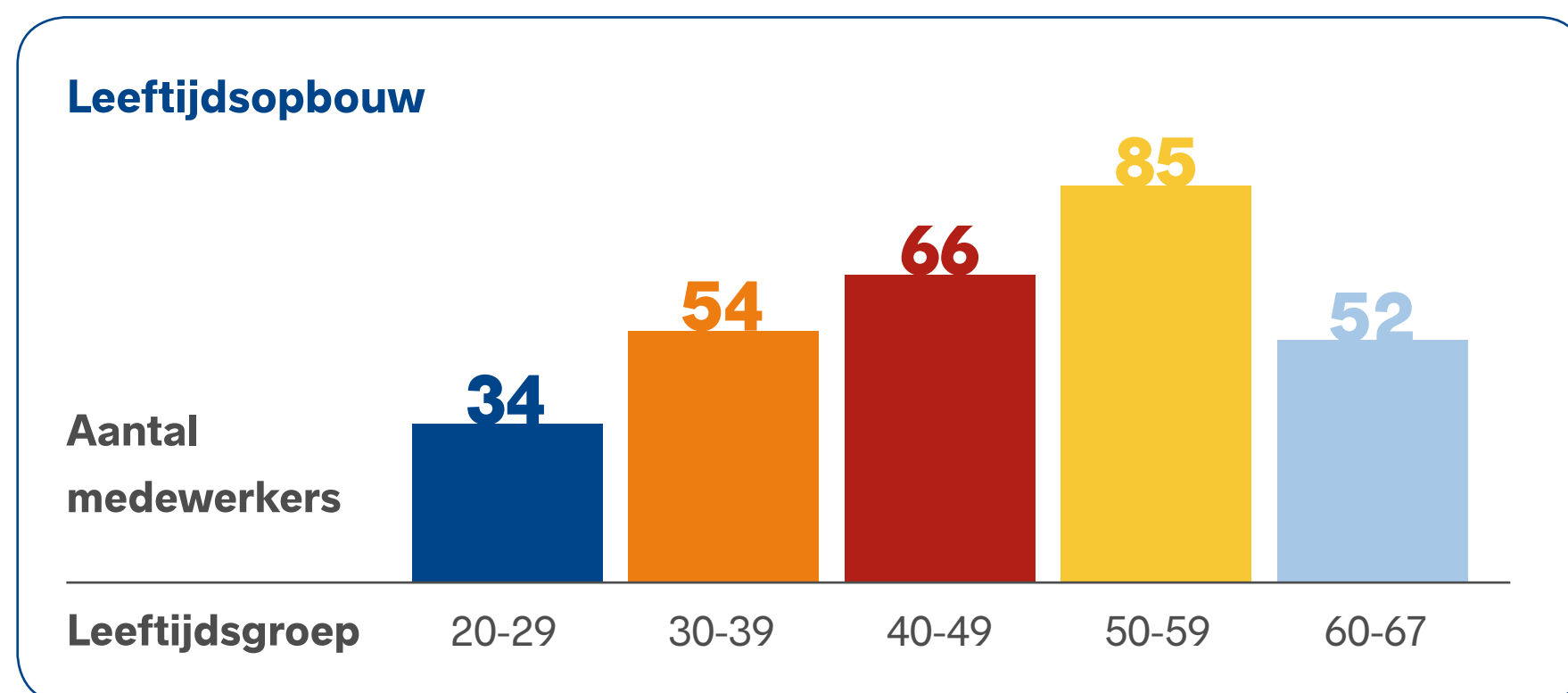
De gemiddelde leeftijd in 2018 is in het po 43,4 jaar en in het vo 45,4 jaar. Hiermee is deze voor beide schoolsoorten lager dan de gemiddelde leeftijd in 2017 en sluit Kolom aan bij de landelijke trend dat de gemiddelde leeftijd daalt. Na een stilstand is de trend nu dat steeds meer medewerkers met pensioen gaan. In 2018 waren dit er zes. Tot en met 2023 bereiken 52 medewerkers de pensioengerechtigde leeftijd.

De grootste leeftijdsgroep binnen Kolom is 60 jaar en ouder. In deze groep zitten 52 medewerkers die uiterlijk in 2023 de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. In praktische zin betekent dit dat er uiterlijk in 2023 in het vo 19 medewerkers en bij het po 33 medewerkers uit zullen stromen vanwege het bereiken van de pensioen (AOW) gerechtigde leeftijd.

Personeelsverloop

In 2018 zijn 70 medewerkers ingestroomd en zijn er 58 medewerkers uitgestroomd, waarvan zes i.v.m. het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De meeste medewerkers hebben zelf ontslag genomen in verband met een andere baan. Het groeiende lerarentekort biedt medewerkers immers kansen om elders een baan te vinden.

“ ”
De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers daalt

4.2 Beleid en resultaten 2018

In 2018 heeft Kolom haar beleid voortgezet met betrekking tot een personeelsbestand dat past binnen de structurele inkomsten. Vanwege natuurlijk verloop (pensionering en ontslag op eigen verzoek) is er ook in 2018 geen sprake geweest van boventalligheid. Wel wordt het lerarentekort steeds meer gevoeld en wordt het steeds moeilijker om een bevoegde leerkracht voor de groep te krijgen en te houden. Er is gewerkt aan een handboek fiscaliteit en aan goede afstemming van de diverse procedures. Dit alles om goed 'in control' te zijn en te blijven.

De markt voor onderwijspersoneel trekt aan en dit merkt Kolom. Er wordt daarom steeds meer gebruik gemaakt van stagiaires, LIO'ers en zij-instromers. Doel hiervan is om deze medewerkers te binden, te scholen en hiermee de kwaliteit van het onderwijs op peil te houden. Ook probeert Kolom continue nieuwe medewerkers aan te trekken door middel van een permanente wervingstekst op de site en in gesprek te gaan naar aanleiding van open sollicitaties. Helaas lukt het toch niet altijd om op deze wijze een geschikte kandidaat te vinden voor een openstaande vacature, waardoor regelmatig gebruik wordt gemaakt van inhuur via diverse externe organisaties. Dit zorgt voor een stijging van de loonkosten.

Op 31 december 2018 werden 10 medewerkers ingehuurd via uitzendbureaus voor onderwijs.

In 2018 had Kolom drie stagiaires in dienst die een, voor Kolom, relevante opleiding volgen. Daarnaast heeft Kolom zes zij-instromers in dienst.

Funciemix

Kolom biedt excellente leraren loopbaanperspectief door ze een andere functie en een andere rol in de school te bieden en tegelijkertijd de excellente leraar te behouden voor de klas. Door natuurlijk verloop is het aantal benoemingen echter onder de norm terecht gekomen. Het beleid van Kolom is erop gericht om uitsluitend leerkrachten te benoemen die aan de vastgestelde criteria voldoen. Deze zijn opgesteld in overleg met de GMR. De norm voor het aantal excellente leraren geldt sinds augustus 2018 alleen nog voor het vo. In het po is de norm losgelaten. In het vo is 38% van de leerkrachten benoemd in een LC-functie.

Mobiliteit

Kolom heeft jarenlang, in februari, geïnventariseerd welke medewerkers in aanmerking willen komen voor vrijwillige mobiliteit. De mogelijkheid om intern de overstap te maken is inmiddels zo bekend geworden bij medewerkers dat dit niet meer nodig is. In 2018 hebben 3 medewerkers een baan gekregen bij een andere school van Kolom.

Pensioengesprekken

Kolom heeft in 2018 opnieuw medewerkers de gelegenheid geboden om een gesprek te voeren met een pensioenadviseur van ABP. Medewerkers kunnen zich voor het spreekuur inschrijven. De spreekuren worden druk bezocht. De behoefte zal ook de komende jaren blijven bestaan gezien de onduidelijkheid over de AOW leeftijd en het hierop aansluiten van de individuele situatie en wensen.

Beleid uit dienst gericht op beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

Inzake uitdiensttreding volgt Stichting Kolom de wet en de cao's. Stichting Kolom is daarnaast gedeeltelijk eigen risicodragers voor het VO. 25% van de uitkeringen wordt door Stichting Kolom betaald. Voor het PO is er een verplichte aansluiting bij het PF. Er is goed zicht op de eigen wachtgelders.

Lerarenregister wettelijk verankerd

Ook in 2018 bestond er nog onduidelijkheid over de voortgang van het Lerarenregister. Ondanks de onduidelijkheid waren werkgevers verplicht om aan de wet te voldoen en de benodigde acties in gang te zetten en om de gegevens van alle leraren bij DUO aan te leveren vóór 31 december 2018. Vanwege deze verplichting is DUO eind 2018 door Kolom gemachtigd om de benodigde gegevens voor het lerarenregister op te vragen bij ons administratiekantoor

Groenendijk/Raet. Alle leraren zijn hierover persoonlijk geïnformeerd.

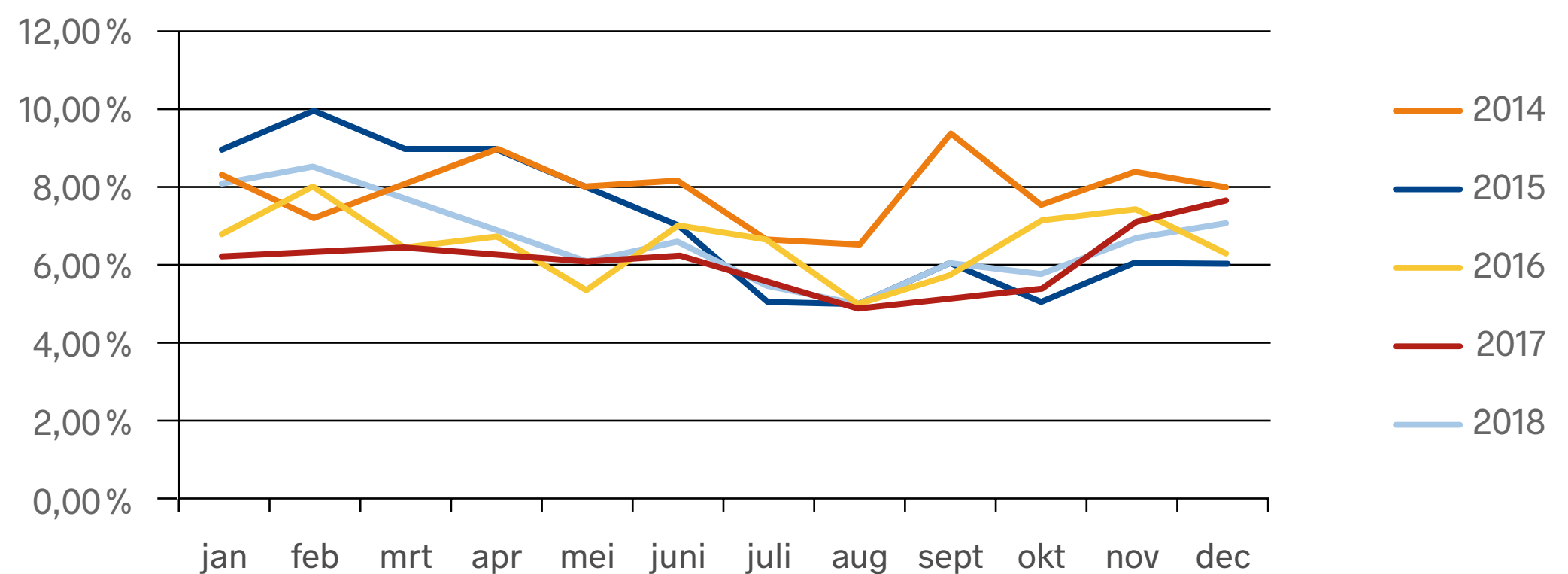
Schoolleidersregister

Naast het lerarenregister bestaat er ook een register voor schoolleiders. Dit register is bedoeld om schoolleiders (verder) te laten professionaliseren. Het register is sinds 2013 actief in het primair onderwijs. Vanaf 1 januari 2018 is het voor alle schoolleiders in het po verplicht zich hier te registreren. Binnen Stichting Kolom zijn alle directeuren van het po geregistreerd.

Voor het voortgezet onderwijs is inschrijving in het schoolleidersregister niet verplicht. De nadruk ligt op kwaliteit en professionalisering van de schoolleiders. Het register is van de beroepsgroep zelf. Zij stellen de eisen voor registratie en herregistratie samen in overleg met relevante partners, zoals bijvoorbeeld EVC-aanbieders.

4.3 Arbeidsomstandigheden en verzuim

Ziekteverzuim scholen Kolom

Kolom heeft vooraf specifieke cijfers als maxima gesteld aan de verzuimpercentages van de medewerkers in 2018: voor SBO en VSO/SO 7,00%, voor PrO 6,90%. Dit is gelijk aan het voorgaande jaar. In 2017 is een griepgolf geconstateerd door het RIVM, vanaf oktober dat jaar is een duidelijke stijging merkbaar in het verzuimpercentage bij nagenoeg alle scholen van Kolom. Deze stijging heeft zich in Q1 van 2018 voortgezet. Het RIVM liet weten dat de griep-epidemie op 15 april 2018 na 18 weken officieel ten einde kwam. Dit is een buitensporig lange periode geweest in vergelijking tot voorgaande jaren en is in het verzuim van Kolom dan ook zichtbaar. Kolom heeft in 2018 eveneens te maken gehad met een relatief grote

hoeveelheid langdurig verzuimende medewerkers met geen of minimale productiviteit.

Het verzuim binnen Kolom start als geheel relatief hoog (8,11%) en daalt met name in Q2 2018. In vergelijking met de afgelopen schooljaren is er in de jaren 2014 en 2015 sprake geweest van een hoger verzuimpercentage en is dit percentage in de eerste helft van 2016 en 2017 lager geweest. De daling van dit percentage heeft zich voortgezet tot circa augustus/september 2018, met name wegens herstel van langdurig verzuimende medewerkers en uitstroom wegens toekenning WIA. Vanaf oktober 2018 is weer een duidelijke stijging zichtbaar, met name wegens 'nieuw' en veelal langdurig verzuim.

Verzuim per schoolsoort

De schoolsoorten laten wisselende resultaten zien. Het SBO en (V)SO zijn qua voortschrijdend gemiddeld verzuimpercentage onder het door bestuur vastgestelde maximum gebleven, het PRO zit hier boven, te weten:

SBO: 5,96% (maximum = 7,00%)
(V)SO: 6,76% (maximum = 7,00%)
PRO: 7,24% (maximum = 6,90%)

Het voortschrijdend gemiddelde verzuimpercentage van alle schoolsoorten bij elkaar is 6,65%. Er is in 2018 sprake van een stijging van het verzuimpercentage bij Kolom, waarbij het PRO het hoogste verzuimpercentage heeft behaald in 2018. Bij het (V)SO en SBO is een mooie daling van het verzuimpercentage waarneembaar, hoewel er richting het einde van 2018 weer een lichte stijging te zien is.

Samenvattend is er sprake van een hoger aantal verzuim meldingen, wordt er vaker deelherstel gemeld en is er sprake van een stijging van het frequent verzuim (specifiek bij het (V)SO en het PrO).

De duur van het verzuim is bij zowel het PO als het VO toegenomen, opvallend is de forse toename bij het VO: ruim 75%. De percentages binnen de duurklassen zijn nagenoeg gelijk aan de voorgaande jaren. Bij alle schoolsoorten is te zien dat met name het langdurig verzuimpercentage (43 t/m 730 dagen) het hoogste is. Dit feit, gecombineerd met de gemiddelde ziekteverzuimduur binnen het VO van 20,93 dagen per melding, maakt dat met name het VO een relatief forse bijdrage levert aan de hoogte van het totaal voortschrijdend gemiddelde ziekteverzuimpercentage. De financiële gevolgen van zowel de stijging in verzuim als de stijging van de verzuimduur en daarmee de verzuimkosten zijn relatief groot. Voor 2019 is aandacht voor de verzuimduur en focus op frequent verzuim met name gewenst.

Verzuimpercentages	2017	2018
Kolom	5,63	6,68
Kolom PO	5,15	6,29
Kolom VO	6,17	7,23

De preventiemedewerkers hebben in 2018 een opfris-cursus gehad en de BHV'ers zijn conform afspraken opgeleid.

In 2018 zijn er nieuwe RI&E's (Risico Inventarisatie & Evaluatie) opgesteld voor Praktijkcollege De Dreef (opbouw) en SO Alphons Laudy (aanpassing binnenruimte). Tevens is er voor het Humanistisch Kindcentrum Amsterdam een Bedrijfsnoodplan opgesteld en is de opdracht voor het opstellen van de RI&E gegeven. In 2019 staan er diverse uitvoeringen van RI&E's in de planning voor onder meer SBO De Driesprong, SO De Heldring, Praktijkcollege De Atlant en Praktijkcollege Noord.

5. Financiële zaken

In dit hoofdstuk wordt vanuit een aantal (verplichte) cijfermatige exercities een toelichting gegeven op de financiële situatie in 2018 en vanuit de continuïteit van de organisatie.

5.1 Ontwikkelingen financiële positie 2018

De financiële positie van Kolom is ten opzichte van 2017 verslechterd, Kolom sluit 2018 dan ook af met een verlies. De belangrijkste oorzaken zijn:

- het opstarten van het Humanistisch Kindcentrum (o.a. kosten Rijnconsult en kosten CED groep); **€ 300.000**
- inhuurkosten bij de scholen door lerarentekort; **€ 339.000**
- vervulling van interim posities op het Centraal Bureau; **€ 430.000** maar hier tegenover staat lager personele loonkosten en deels begroot dus minder impact in het verlies. Netto impact **€ 195.000**.
- projecten om de bedrijfsvoering te verbeteren, bijvoorbeeld het project fiscaliteit; **€ 154.000** (107K fiscaliteit, 47K inhuur projectleider)

- juridische kosten in verband met ontslagprocedure bestuurder; **€ 20.000** (**€ 85.000** totaal waarvan **€ 65.000** in 2017). Juridische kosten GMR **€ 54.000**.

Totaal: € 1.062.000

De schoolsoort VSO realiseerde een positief resultaat. De schoolsoorten PrO, SBO en BO niet. Die sloten boekjaar 2018 af met een negatief resultaat. Voor alle schoolsoorten geldt dat met name de rijksbijdragen en de overige overheidsbijdragen en subsidies hoger waren dan verwacht. Dit komt door de cao-wijziging en de op-hoging van de personele bekostiging die daaruit volgde. Hiertegenover staat dat de personele lasten voor Kolom stegen door de cao-wijziging. Ook de toename bij overige vordering is het gevolg van een beleidswijziging, namelijk het Wetsvoorstel compensatie transitievergoeding.

De overige mutaties zijn het gevolg van het vooruit ontvangen van bijdragen of betalingen per balansdatum. De grootste mutaties zien we bij de kortlopende schulden en liquide middelen. Die zijn het gevolg van de afronding in 2018 van de nieuwbouw voor het Humanistisch Kindcentrum. De gedetailleerde analyse vindt u in de toelichting op de jaarrekening.

5.2 Staat van baten en lasten 2018

Verkorte versie van de exploitatierekening 2018-2021

x €10.000	realisatie 2016	realisatie 2017	realisatie 2018	begroting 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021
<i>Baten</i>							
Rijksbijdragen	28.846	29.677	30.358	29.144	30.368	31.170	31.343
Overige overheids- bijdragen en subsidies	1.050	1.888	1.670	1.187	1.466	906	883
Overige baten	548	673	478	343	702	543	571
Totaal baten	30.443	32.238	32.506	30.674	32.536	32.619	32.796
<i>Lasten</i>							
Personeelslasten	24.591	26.708	26.829	25.929	26.921	27.179	27.439
Afschrijvingen	478	632	682	618	672	669	656
Huisvestingslasten	1.865	2.055	2.445	2.078	2.148	2.118	2.118
Overige lasten	2.718	3.051	3.610	2.861	2.789	2.963	2.973
Totaal lasten	29.651	32.446	33.566	31.486	32.530	32.929	33.187
Saldo baten en lasten	791	-207	-1.060	-818	5	-310	-391
Financiële baten en lasten	21	-1	5	0	5	4	4
Resultaat (bestemming)	812	-206	-1.065	-818	0	-314	-394

Het resultaat over 2018 is negatiever dan begroot. De baten vielen weliswaar € 1,8 mln. hoger uit, maar de lasten vielen € 2,1 mln. hoger uit. Met name de overige lasten vielen hoger uit door adviesdiensten voor het Humanistisch Kindcentrum en het verbeteren van de bedrijfsvoering.

Ook de personeelslasten waren hoger dan begroot. Dit had drie oorzaken:

- de cao-wijziging in PO en VO;
- inhuur personeel op scholen om het lerarentekort op te vangen;
- interim vervulling van het College van Bestuur.

Tegenover deze lastenstijging staan hogere OCW-baten door aanpassing van personele bekostiging.

Tabel: verkorte versie van de begrote balans

x €1.000	31-12-2017	31-12-2018	prognose 31-12-2019	prognose 31-12-2020	prognose 31-12-2021
Materiële vaste activa	3.687	3.673	3.660	3.580	3.580
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Vorderingen OCW	925	989	900	900	814
Overige vorderingen	1.657	2.476	2.035	1.726	1.700
Liquide middelen	18.082	9.667	9.300	9.100	8.600
Totaal activa	24.351	16.805	15.895	15.306	14.694
Eigen vermogen	12.595	11.533	11.533	11.219	10.825
Vorzieningen	1.561	1.201	998	938	938
Kortlopende schulden	10.195	3.890	3.200	3.000	2.800
Langlopende schulden		181	164	149	131
Totaal passiva	24.351	16.805	15.895	15.306	14.694

De begrote balans is gebaseerd op exploitatieresultaten van de betreffende jaren, het verloop van de boekwaarde van investeringen en de ontwikkelingen van de verplichtingen richting de gemeente m.b.t. het afrekenen van het nieuwbouwproject voor het Humanistisch Kindcentrum en subsidies.

Er staat € 7,4 mln. minder op de balans dan vorig jaar. Door de afronding van de nieuwbouw van het Humanistisch Kindcentrum en de uitbreiding van De Dreef daalden liquide middelen en daarmee kortlopende schulden. Bovendien daalde kortlopende schulden doordat we het saldo van REC Boven Amstel (€ 1,2 mln.) niet in de jaarrekening hebben meegenomen omdat Stichting Kolom niet de vereffenaar is. Eind 2017 was dit saldo nog wel meegenomen.

Overige veranderingen ten opzichte van 2017: In 2018 zijn nieuwe voorzieningen gevormd. Voor de komende jaren verwachten we dat er geen nieuwe voorzieningen bijkomen en dat de bestaande voorzieningen afnemen. Vorderingen steeg door de vordering rond huisvesting van het Humanistisch Kindcentrum en door de nieuwe wetgeving rond terugvorderen van de transitievergoeding ziek uit dienst.

“ ”
Kolom investeert in teamscholing, kenniskringen, individuele opleidingen, coaching en studiedagen

5.3 Verantwoording van Prestatiebox

In 2018 heeft Stichting Kolom in totaal € 469.403 ontvangen van het ministerie van OCW via de **Prestatiebox**. Deze bekostiging is bedoeld voor 4 actielijnen uit het Nationaal Onderwijsakkoord:

1. **Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs**
2. **Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering**
3. **Professionele scholen**
4. **Doorgaande ontwikkelijnen**

De scholen van Stichting Kolom hebben elk een eigen invulling gegeven aan de besteding van deze middelen. Belangrijke thema's waarvoor de middelen zijn ingezet, zijn: opbrengstgericht begeleiden (o.a. autisme), talentontwikkeling leerlingen (o.a. door kunst- en cultuureducatie), sociale en emotionele ontwikkeling, ontwikkeling van de leerling met de DGM-methode (denkstimulerende gespreksmethodiek), doorontwikkeling van de leerlijnen Taal en Rekenen en duurzaam leiderschap.

Om de leerkrachten verder te professionaliseren, investeerden de scholen in teamscholing, kenniskringen en individuele opleidingen, coaching en studiedagen. Binnen de PrO-scholen gebruiken we de methodes Gip en LeerKRACHT voor teamontwikkeling. Daarnaast gebruiken we de middelen binnen de PrO-scholen voor het aanbieden van branchecertificering. Doel daarvan is stages nog aantrekkelijker te maken.

5.4 Verantwoording werkdrukmiddelen Primair Onderwijs

In 2018 heeft Stichting Kolom in totaal € 60.859 aan **Werkdrukmiddelen** ontvangen van het ministerie van OCW. De toekenning is € 155 per leerling. De werkdruk-middelen maken onderdeel uit van het OCW-budget Personeels- en Arbeidsmarktbeleid. In het schema hieronder vindt u de verantwoording op bestuursniveau.

Afstemming besteding werkdrukmiddelen

Is het gesprek gevoerd met het team over de besteding?

Heeft de PMR ingestemd met het voorstel voor de besteding?

Besteding werkdrukmiddelen

Periode 01-01-2018 t/m 31-12-2018

Personeel	€ 60.859
Materieel	-
Professionalisering	-
Overig	-

Toelichting op besteding werkdrukmiddelen

Personele inzet betreft extra onderwijswassistenten en kwalitatieve verbetering van de administratieve ondersteuning met als gevolg verlichting van de taken van MT en leerkrachten.

5.5 Financiële kengetallen

Tabel: meerjarige ontwikkeling van de financiële kengetallen

	norm inspectie		SBO gem 2014	2017	2018	2019	2020	2021
	onder grens	boven grens						
Solvabiliteit 1			0,7	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7
Solvabiliteit 2	0,3	geen	0,8	0,6	0,8	0,9	0,9	0,9
Liquiditeit	0,75	1,5	3,9	2,0	3,4	3,8	3,9	4,0
Huisvestingsratio		10%		6,3%	7,3%	6,6%	6,4%	6,4%
Rentabiliteit	0%	5%	0,0	-0,6%	-3,3%	0,0%	-1,0%	-1,2%
Weerstandsvermogen	5%		33,6	39,1%	35,5%	35,4%	34,4%	33,0%

De rentabiliteit is in 2018 onder de norm. We verwachten dat dit komende jaren een aandachtspunt blijft. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- dalende OCW-baten door daling van het aantal leerlingen;
- wegvallen van ESF-subsidie in 2020;
- voorfinanciering opstart van het Humanistisch Kindcentrum incl. basisschool.

Solvabiliteit, liquiditeit en weerstandsvermogen blijven fors boven de inspectienormen. De huisvestingsratio blijft daaronder. De uitdaging voor Stichting Kolom de komende jaren is een gezonde exploitatie te gaan voeren. Er is financiële ruimte om dit te realiseren.

5.6 Continuïteitsparagraaf en vooruitblik

In deze paragraaf beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen die een effect kunnen hebben op de financiële positie van de stichting.

Een risico wordt beoordeeld in termen van Hoog, Midden of Laag op:

- De kans dat het risico zich voordoet
- Het effect als het risico zich voordoet.

Geldstromen die in de loop der tijd als structureel werden gezien, zijn door nieuwe ontwikkelingen en wetgeving onzeker geworden. Dit dwingt Stichting Kolom tot een herbezinning op het beleid en in het bijzonder het strategisch personeelsbeleid.

Door de invoering van Passend onderwijs in 2014 nam het aantal toelaatbaarheidsverklaringen af, waardoor er minder leerlingen instroomden in het speciaal (basis) onderwijs in 2016 en 2017 en in het praktijkonderwijs in 2018. Het lijkt erop dat in 2018 weer meer toelaatbaarheidsverklaringen zijn afgegeven want het aantal leerlingen dat instroomde in het speciaal (basis) onderwijs nam toe. Om adequaat in te spelen op de veranderende positie van de scholen van Kolom, als gevolg van deze ontwikkelingen, is flexibiliteit in de personele inzet nodig. Dat geldt niet alleen voor het speciaal onderwijs, maar ook voor het praktijkonderwijs.

Risico	Kans	Effect	Risicobeheersing
Governance, rollen, taken en bevoegdheden in besluitvorming	H	H	Verduidelijking rollen, taken en bevoegdheden
Lerarentekort	H	H	Aanhaken bij lopende projecten lerarentekort/initiëren project lerarentekort
Ziekteverzuim	M	M	Via personeelsbeleid, waaronder verzuimbeleid
Huisvesting, met name onderhoud maar ook toenemende kosten voor duurzaamheid i.v.m. wetgeving	M	M	Subsidiemogelijkheden onderzoeken
Leerlingadministratie, gebruik verschillende systemen	H	H	Uniformeren van 1 systeem
AVG (omgaan met (personeels)gegevens)			
Verwachte daling in het aantal leerlingen bij de PrO scholen	H	M	Kolom blijft werken aan naamsbekendheid

Daarnaast wordt de bekostiging PO vereenvoudigt. De verwachting is dat in 2020 de nieuwe systematiek gebruikt gaat worden. Ook de verwachting is dat de bekostiging in het VO vereenvoudigt wordt per 1 januari 2021.

Ook het huidige lerarentekort dwingt ons nieuwe keuzes te maken. Dit zorgt voor spanning op tijdelijke en vaste aanstellingen. Bovendien stijgen de kosten door toename van de inhuur van personeel. We voorzien dat dit de komende jaren een probleem zal blijven. De Gemeente Amsterdam ontwikkelt, naast de subsidies zij-instromers, nieuwe initiatieven om het lerarentekort te verminderen.

De SBO-scholen krijgen nog vanuit het Samenwerkingsverband de bekostiging tot 2%. Omdat de deelname in het geval van Stichting Kolom onder de 2% ligt, gaan er formeel teveel middelen naar SBO-scholen. Er is een discussie gaande binnen het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen om over te gaan naar de bekostiging van SBO-scholen op basis van het aantal leerlingen (het geld volgt de leerling).

De onduidelijkheid over geldstromen binnen de PrO-/VSO-scholen is het gevolg van het wegvallen van de ESF-middelen. Hiervoor in de plaats is een andere financieringsstroom gekomen, namelijk innovatiegelden voor arbeidsmarkttoeleiding PrO/VSO.

Naast de intensieve samenwerking met de Samenwerkingsverbanden om de voorzieningen op schoolniveau dekkend te houden, zoeken we ook naar andere samenwerkingen en arrangementen. Bijvoorbeeld door samenwerking met andere schoolbesturen en door geïntegreerd onderwijs in de ‘alles-in-een-school’ vorm te geven.

Ontwikkeling van de meerjarenbegroting

In het najaar van 2018 hebben we de meerjarenbegroting opgesteld voor de periode 2019-2023. De kaderbrief 2019 diende als leidraad. Ook het huidige strategisch beleidsplan is meegenomen, ondanks dat dit is verlopen. Door bestuurlijke omstandigheden hebben we nog geen nieuw beleidsplan kunnen opstellen.

Baten en lasten

De begrote Rijksbijdragen OCW zijn in 2019 nagenoeg gelijk aan 2018. Voor 2020 verwachten we een stijging. Dit hangt samen met de prognose voor de leerlingaantallen. We verwachten dat het aantal leerlingen in 2019 nagenoeg gelijk blijft t.o.v. 2018 en dan vanaf 2020 weer licht stijgt door de verwachte groei van het aantal leerlingen voor de nieuwe basisschool in het Humanistisch Kindcentrum. Deze is per 1 augustus 2018 gestart. De daling van overige baten wordt veroorzaakt door het wegvallen van ESF baten vanaf 2020.

Voor 2019 hebben we lagere overige lasten begroot. We verwachten een afname van incidentele kosten en externe inhuur/advies. In 2018 was sprake van relatief hoge incidentele kosten door het opstarten van een nieuwe school, juridische kosten i.v.m. rechtszaken en het fiscaliteitproject.

Leerlingaantal en personele bezetting

De demografische ontwikkelingen in Amsterdam en Haarlem en de gevolgen van de invoering van passend onderwijs maken het lastig in te schatten hoe de leerlingaantallen zich de komende jaren ontwikkelen. We verwachten een tijdelijke daling van het aantal leerlingen in het basisonderwijs in Amsterdam. Dit heeft vooral gevolgen voor de groei van het aantal leerlingen binnen het Humanistisch Kindcentrum in 2019. Voor de andere schoolsoorten voorzien we een stabiel leerlingaantal. Op de VSO-scholen verwachten we een stijging van het aantal leerlingen.

Onderstaande cijfers hebben we ook gebruikt bij het opstellen van de meerjarenbegroting. De aantallen zijn gebaseerd op schattingen van de schooldirecteuren. Zij maakten hiervoor gebruik van demografische gegevens, cijfers vanuit DUO over de ontwikkeling van het aantal leerlingen per schoolsoort en gegevens van gemeente Amsterdam. Per 1 augustus 2018 ging het Humanistisch Kindcentrum van start. Ook deze ontwikkeling vindt u terug in onderstaande tabel.

Onderstaande tabel geeft de verwachte ontwikkeling weer van het aantal medewerkers, uitgedrukt in fte's. Deze cijfers hebben we ook gebruikt bij het opstellen van de meerjarenbegroting. In de aantallen hebben we een toename van de formatie van het Humanistisch

Kindcentrum (BO) meegenomen en VSO scholen opgenomen. Dit is in lijn met de verwachte groei van het aantal leerlingen.

Tabel: Verwachte leerlingaantallen op de teldatum voor de komende jaren

Leerlingen	01-10-2017	01-10-2018	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021
BO	0	15	37	70	90
SBO	491	559	558	559	559
VSO / SO	445	445	443	448	448
PrO	933	897	901	906	906
Totaal Kolom	1.869	1.916	1.939	1.983	2.003

Tabel: Verwachte ontwikkeling aantal medewerkers in Fte's

Fte's	2017	2018	2019	2020	2021
SBO scholen	92,9	82,7	88,1	88,1	87,1
BO scholen	-	2,0	1,3	5,7	7,1
(V)SO scholen	108,5	105,3	112,3	108,9	108,9
PRO scholen	147,2	136,8	146,6	135,3	135,3
Bovenschools	10,8	10,9	11,5	9,9	8,9
Totaal Kolom	359,4	363,1	349,1	347,9	347,3

Tabel: Verwachte ontwikkeling aantal medewerkers in Fte's

Fte per categorie	2018	2019	2020	2021
Fte inzet directie	22,9	20,9	20,4	19,3
Fte inzet OP	225,9	217,8	219,4	220,4
Fte inzet OOP	111,4	108,6	106,3	105,8
Fte inzet LIO	2,9	1,8	1,8	1,8
Fte inzet totaal	363,1	349,1	347,9	347,3

Investerings en financiering

Op basis van bovenstaande cijfers is goed te zien dat er een stabilisatie is voorzien voor de komende jaren. In verband met het aangaan van nauwere banden met organisaties die actief zijn in het speciaal en passend onderwijs is het mogelijk dat er extra investeringen zullen worden gedaan. Onder andere in ontwikkeling van nieuwe onderwijsconcepten en eventueel ook in huisvesting. Dit zit nog in de studiefase en derhalve is het nog niet mogelijk om de eventuele investeringen in deze projecten te kwantificeren. Voor de komende jaren worden geen grote investeringen verwacht. Dit komt mede doordat alle scholen in goed onderhoudende scholen of in nieuwbouw zitten. Alle gebouwen zijn eigendom van de gemeente. Wat betreft de doorcentralisatie zijn er bij Kolom geen plannen bekend dat de gemeente Amsterdam en Haarlem hier voornemens toe heeft.

Ontwikkelingen in het Amsterdamse speciaal en passend onderwijs

Voor wat betreft Kolom en landelijk is er een trend waarneembaar om het onderwijs en het speciaal onderwijs dichter bij elkaar te positioneren. Onderzocht wordt of het SBO, met name in de bovenbouw, nog het juiste schoolsoort is om de leerlingen met een passend of speciaal onderwijsbehoefte te bedienen. In de huidige praktijk van Kolom is zichtbaar dat kinderen die eenmaal in een

schoolsoort worden gedetermineerd niet of nauwelijks in een andere schoolsoort terecht komen, er is dus weinig mobiliteit tussen verschillende schoolsoorten, terwijl dit mogelijk beter is voor desbetreffende leerling. Met name de meerwaarde van het SBO zal nader worden onderzocht. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek zal dit mogelijk in de toekomst consequenties kunnen hebben voor de omzet en de rentabiliteit.

Onderzoek en ontwikkeling

Op het gebied van onderzoek en innovatie staat er een aantal dingen in de startblokken, waaronder de Pedagogische community; beter aansluiten van kinderopvang, onderwijs en zorg.

Ontwikkeling op derde geldstroomactiviteiten

Op het gebied van detacheringen is de activiteit in 2018 beperkt geweest. De verwachting is dat dit in komende jaren ook niet zal toenemen. Met betrekking tot medegebruik van ruimten gaat de activiteit wel vanaf 2018 toenemen. In 2018 is een samenwerking met Partou, een organisatie voor kinderopvang, aangegaan. Zij zijn medegebruikers van het Humanistisch Kindcentrumen hiervoor ontvangt Stichting Kolom een vergoeding.

De ouderbijdrage is vrijwillig en ons beleid sluit hier op aan.

Verder worden er meer subsidies aangevraagd bij stichtingen zoals het fonds voor Cultuurparticipatie, Stichting Kinderpostzegels, Schipholfonds en ook bij commerciële bedrijven zoals Netflix.

“ ” Het huidige lerarentekort dwingt ons nieuwe keuzes te maken

Overige rapportages

Risicomanagement en controlsysteem

Voor het speciaal onderwijs geldt dat fluctuaties in leerlingaantallen veel grotere consequenties hebben dan in het regulier onderwijs. Ook is het speciaal onderwijs door de invoering van passend onderwijs afhankelijk geworden van het beleid van het samenwerkingsverband. Een adequate planning & control cyclus is bij onzekerheden in de geldstromen zeer belangrijk. Goede monitoring van de te verwachten baten is noodzakelijk om de bijbehorende lasten tijdig te kunnen bijsturen.

De monitoring vindt plaats door vier keer per jaar een prognose en risico's aan het CvB, Auditcommissie en RvT te rapporten. De schooldirecteuren kunnen dagelijks hun financiële resultaten digitaal raadplegen. We sluiten elke maand financieel af zodat de schooldirecteuren een goed beeld hebben van de stand van zaken. Om dit proces verder te verbeteren heeft Stichting Kolom in 2017 het managementinformatiesysteem Capisci aangeschaft, in samenwerking met ons administratiekantoor Groenendijk. Het systeem is in 2018 geïmplementeerd.

In 2018 is een begin gemaakt met een nieuwe vorm van risico-inventarisatie, mede door nieuwe ontwikkelingen en wetgeving zoals de AVG. Deze zal begin 2019 afgerond worden. In 2018 is, middels een extern onderzoek de risico's in kaart gebracht in de vorm van een nieuwe risico-inventarisatie.

Stichting Kolom ging in 2014 een convenant horizontaal toezicht met de Belastingdienst aan. In 2017 deed de Belastingdienst een steekproef op het jaar 2015. De belangrijkste bevinding was dat de controle op fiscaliteit moest verbeteren. In 2018 hebben we hier gevolg aan gegeven in de vorm van het project fiscaliteit. In 2019 implementeren we de verbeterde controle. Vanaf de jaren erna zal deze controle structureel en in toenemende mate geautomatiseerd worden uitgevoerd, waarmee risico's sneller in kaart kunnen worden gebracht en actie op ondernomen kan worden.

Treasury en financiële instrumenten

De treasurycommissie heeft in 2018 een herzien treasurystatuut vastgesteld dat voldoet aan de in 2018 gewijzigde Regeling Beleggen en Belenen.

De toelichting op de financiële instrumenten is in de jaarrekening gegeven op pagina 5. In de Regeling Beleggen en Belenen zijn beperkingen opgenomen voor het gebruik van financiële instrumenten. Kolom streeft ernaar om zoveel mogelijk vanuit eigen middelen te financieren binnen de kaders van deze regeling. De inzet voor overige financiële instrumenten is daarom bij hoge uitzondering noodzakelijk. In 2018 is echter noodzakelijk gebleken een lening aan te moeten gaan met de gemeente Amsterdam voor het verduurzamen van Humanistisch Kindcentrum.

Binnen Stichting Kolom staat het overtollige geld op spaarrekeningen (direct opneembaar) bij de ING en ABN Amro. Dit om risico te spreiden.

Kasstroom en financieringsbehoeften

Voor de wijzigingen in de kasstromen verwijzen we naar het kasstroomoverzicht, dat onderdeel is van de jaarrekening. In 2018 is er geen sprake geweest van een financieringsbehoefte. In 2019 zal duidelijk worden of er een daadwerkelijke behoefte is aan extra financiering in verband met risicovolle projecten.

Zie voor (Meerjaren) exploitatie en -balans paragraaf 5.2

“ ”
We verwachten dat het aantal leerlingen in 2019 nagenoeg gelijk blijft

6. Huisvesting, materiële zaken en ICT-beleid

In dit hoofdstuk leest u alles over de bouwprojecten in 2018, het groot onderhoud wat is gepleegd en welke investeringen er zijn gedaan op het gebied van inrichting en ict.

6.1 Bouwprojecten

Nasleep nieuwbouw VSO De Heldring, Burgemeester Eliasstraat 20, Amsterdam

Het juridisch dispuut dat in de loop van 2017 met de aannemer is ontstaan, is in 2018 opgelost door een schikking.

Uitbreidingsbouw KPC De Dreef, Alexander Dumaslaan 7, Amsterdam

De bouw is conform planning op 1 juni 2018 opgeleverd en in gebruik genomen. Het gebouw is hiermee geschikt gemaakt voor de toekomst.

Nieuwbouw Humanistisch Kindcentrum Amsterdam (HKA), Peelstraat 171, Amsterdam

Het gebouw is – weliswaar met een forse lijst aan opleverpunten – eind oktober 2018 opgeleverd en in gebruik genomen. Het gebouw is geschikt voor circa 525 leerlingen, onderverdeeld in SBO, PO en Kinderdagopvang. Met de bouw is rekening gehouden met een Bijna Energie-Neutraal Gebouw. Voor de extra investering die hiervoor nodig is geweest, is een bekostigingsaanvraag bij de gemeente ingediend.

6.2 Groot Onderhoud

De ingeplande voorzieningen zijn vrijwel volledig uitgevoerd. Door enige voorzieningen te schrappen is – afgezien van de uitvoer van aparte projecten (zie hieronder) – de overschrijding op groot onderhoud geminimaliseerd. De belangrijkste voorzieningen waren voor de VSO Alphons Laudy, SBO Driesprong, SBO Prof. Dumont, KPC de Atlant en KPC het Plein.

VSO Alphons Laudy - Eén pui aan de achterzijde is geheel vervangen en er is een verhoogd hekwerk aangebracht bij het speelterrein Cordaan.

SBO Driesprong - De vloer van de gymzaal is vervangen.

SBO Prof. Dumont - Een verbeterplan voor de personeelsruimte is doorgevoerd, inclusief de realisatie van een directiekamer. Er is opdracht verstrekt voor vervanging van houten sierbalken voor aluminiumkokers rond de buitengevel.

KPC De Atlant - In 2017 is er opdracht gegeven voor vervanging van de dakbedekking en de luchtbehandelingskast, dit heeft in 2018 plaatsgevonden.

KPC Het Plein - De oudbouw is geschilderd.

6.3 Aparte projecten

Binnenklimaat KPC Noord en SO Heldring

Meerdere schooldirecties klagen over intensievere en langere perioden van warmte in hun gebouw. Elk warmteprobleem staat op zich en heeft een andere oplossing nodig. Als de reguliere luchtbehandeling niet afdoende functioneert, moet koeling worden ingebracht. Dit is kostbaar en kan niet zonder deskundig advies worden uitgevoerd.

Bij **KPCN** is in 2018 een speciale koeling aangebracht aan de west- en zuidzijde om de zeer belastende warmte te bestrijden. De techniek zorgt ervoor dat de buitenlucht boven het plafond wordt ingeblazen en gekoeld, waarna door perforaties in het plafond, gecombineerd met een lichte onderdruk in de onderliggende ruimten, een gelijkmatige koeling plaatsvindt. De schooldirectie ervaart deze oplossing als zeer positief.

De opwarming van de lokalen op de 1e verdieping van **SO De Heldring** – m.n. veroorzaakt door de warmte uit het badgebouw – is bestreden door het plaatsen van splitunits, airco's aan de buitengevel en een unit op het dak. Ook deze oplossing werkt goed. Een soortgelijk project zal in het voorjaar van 2019 worden uitgevoerd bij **KPC Het Plein**.

Door de directies van **SO Alphons Laudy** en **VSO Alphons Laudy** zijn ook wensen ten aanzien van het verbeteren van het binnenklimaat ingediend.

Interne verbouwing SO Alphons Laudy

De verbouwing betreft de herindeling van een deel van de begane grond, waarbij meerdere functies een andere plek hebben gekregen. De meest in het oog springende ingreep is de splitsing van de eerdere personeelsruimte in twee delen, ten behoeve van een eigen directiekamer en een overblijvend deel van de personeelsruimte. Daarnaast is er ook een volwaardige receptie gecreëerd en is de entree aangepast door toevoeging van een tochtsluis.

Project gezonde scholen

Het project gezonde scholen is voor SBO De Driesprong, SBO De Hasselbraam en SBO Prof. Dumont afgerond.

Project Impuls schoolterreinen

Het project ter plaatse van SBO De Zeppelin is opgeleverd. De opleverpunten worden begin 2019 afgerond, waarna de voorziening (financieel) wordt verantwoord bij de gemeente. Voor SBO De Hasselbraam en SBO De Driesprong zijn de definitieve ontwerpen ingediend. Zodra de gemeente deze goedkeurt zullen twee offerten per project worden aangevraagd. Bij het onderzoek naar grondvervuiling en bodemgesteldheid, is vastgesteld

dat de gemeente in economische zin nog geen eigenaar is van het terrein van SBO De Driesprong. Dit behoort bij een door de overheid bekostigde school wel zo te zijn. Daarom wordt dit alsnog gecorrigeerd. Er is nog geen nadere informatie over de voortgang van het project SBO Prof. Dumont beschikbaar.

6.4 Inrichting

Voor de hernieuwde personeelsruimte in SBO Prof. Dumont is de inrichting vervangen. Voor het Humanistisch Kind Centrum is, in het kader van de nieuwbouw, een volledige nieuwe inrichting aangeschaft. Daarbij is aanvullend nieuw los materiaal besteld voor de gymnastiekzaal en speellokaal.

6.5 ICT-beleid

Ontwikkelingen in de ICT volgen elkaar in snel tempo op. Het onderwijs loopt daar niet in voorop. Er ontstaat de behoefte om tijd- en plaats onafhankelijk te werken. Mobiel werken betekent voor leerlingen en medewerkers een andere manier van werken. Bij het gebruik van ICT gaat de stichting Kolom uit van bewust en veilig omgaan met media en social mediagebruik. Vanuit de informatiebescherming en privacy zal het gebruik van digitale software en media gereguleerd moeten worden. Uitgangspunt van onderwijs met ICT is het 4-in-balans model: visie – deskundigheid, content en infrastructuur. Leerlingen moeten worden voorbereid op hun toekomst in een complexe, veranderlijke en gemedialiseerde wereld.

Cloud omgeving

Kolom heeft gekozen om de techniek uit te besteden aan een professionele organisatie. Kolom regelt bovenschools de basisvoorziening op het gebied ICT. Servers bereiken het einde, internet en wifi zijn een basisvoorziening, zoals water: veilig en voldoende beschikbaar. Stichting Kolom gaat daarom de cloud in. Dat doen we vanuit één centrale omgeving met als doel dat onderling ook samengewerkt kan worden, de veiligheid van bestandsdeling beter beheersbaar is en de omgeving eenduidig is voor professioneel gebruik alsmede het contact tussen medewerker en leerling. In 2018 zijn 5 scholen overgestapt en werken geheel in de cloud. Zij worden extern beheerd door Cloudwise. De werkomgeving is gericht op de “leraar

aan het stuur”. Vragen kunnen direct aan de beheerder gesteld worden, anders dan voorheen. Chromebooks vervangen steeds meer de vaste pc's en laptops, vanwege de flexibiliteit, mobiliteit en het lage beheer.

Investeringsen

Investeringsen hebben plaatsgevonden op basis van vervanging waar het moest en voor extra lokalen van De Dreef en de nieuwbouw HKC Amsterdam/De Wereldboom. De vervanging van digiborden voor touchscreens is dit jaar ingezet, beginnend met het HKC Amsterdam/De Wereldboom. Het doel is om uiteindelijk te komen tot één leverancier van touchscreens.

Toekomst

We hebben streefbeelden ICT geformuleerd, vooruitlopend op het strategisch beleid van stichting Kolom. ICB'ers zijn een aantal keer bij elkaar geweest, maar herziening van taken en werkzaamheden van ICB'ers heeft nog niet plaatsgevonden. Op de Kolomdag zijn onder andere workshops good practice ICT te volgen geweest.

7. Verslag van de Raad van Toezicht en GMR

7.1 Raad van Toezicht

Drie scholen van Kolom hebben in 2018 het predicaat Excellent ontvangen en daar zijn we zeer trots op. Het onderwijs dat op onze scholen voor kwetsbare groepen leerlingen wordt verzorgd staat soms onder druk vanwege een krappe arbeidsmarkt maar met veel inzet en aandacht lukt het om goed onderwijs neer te zetten voor alle leerlingen.

In 2018 is het gebouw van het Humanistisch Kindcentrum de Wereldboom (www.hkcdewereldboom.nl) in gebruik genomen door de voormalige SBO Zuid-St.Paulus en SBO Zuid-Meander. Samen met de nieuwe (reguliere) basisschool voor humanistisch onderwijs en de kinderopvang Partou en een aantal klassen SO is het gebouw met recht een integraal kindcentrum. De grondslag voor de school is verder uitgewerkt en de partners zijn hard aan de slag gegaan om de ontwikkelingen verder in gang te zetten. Het gebouw is prachtig, duurzaam en biedt plek aan kinderen van 0 tot 12 jaar.

In november 2018 heeft Kolom in arbeidsrechtelijke zin afscheid genomen van de voormalig voorzitter van het CvB die al in 2017 is vervangen door de waarnemend bestuurder. Dit heeft uiteraard een weerslag gehad op de gehele organisatie.

Eind 2018 heeft de RvT besloten om binnen de raad een vernieuwing in gang te zetten en in 2019 de Raad van Toezicht te versterken met drie nieuwe leden en afscheid te nemen van drie zittende leden.

Activiteiten Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in 2018 zes keer vergaderd. Elk jaar evalueert de Raad van Toezicht onderling zijn functioneren als collegiaal orgaan, het functioneren van de leden en het functioneren van voorzitter en vice-voorzitter en de omgang met het College van Bestuur. De Raad van Toezicht informeert het College van Bestuur over de uitkomsten van deze evaluatie. Onderdeel van deze evaluatie is mogelijke wijziging in de nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht.

In juli heeft deze zelfevaluatie plaatsgevonden, waar een apart verslag van is gemaakt. Punten die hierin aan de orde zijn gekomen zijn uitkomsten van de gehouden enquête, algemeen verloop van het jaar, contact met stakeholders, taakverdeling, vooruitblik en evaluatie relatie CvB.

Het Toezicht

De Raad van Toezicht ziet toe op de code goed bestuur en met name op het rechtmatig en doelmatig besteden van de middelen. De Raad van Toezicht ontvangt jaarlijks meerdere verantwoordingsrapportages van het College van Bestuur over de P&C-cyclus en items uit het jaarplan van Kolom.

In 2018 heeft de Raad van Toezicht zich met name gericht op toezicht op de financiële bedrijfsvoering en het onderwijs. De focus van de waarnemend bestuurder lag vooral op doorgang van lopende processen en bedrijfsvoering. De Raad van Toezicht heeft drie commissies: de commissie kwaliteit, de remuneratiecommissie en de auditcommissie.

Documenten die in 2018 zijn goedgekeurd/vastgesteld:

- Jaarverslag (bestuursverslag en jaarrekening) 2017
- Begroting Kolom 2019
- De begroting van de RvT over 2019
- De Code Goed Bestuur
- Het reglement van de RvT
- De reglementen van de Audit-, Remuneratie- en Kwaliteitscommissie
- Treasury statuut

Daarnaast zijn de volgende documenten besproken:

- Jaarplan 2018
- Financiële kwartaalrapportages
- Verantwoordingsrapportage bedrijfsvoering
- Verzuimrapportages
- Verantwoordingsrapportage realisatie Jaarplan 2017
- Rapport Rijnconsult in het kader van het HKC
- Correspondentie belastingdienst inzake naheffing
- Contouren notitie strategisch beleid
- Notitie met een verkennend karakter inzake topstructuur
- Notitie inzake implementatie SJSO
- Samenvatting inzake de tweedaagse in het kader van het strategisch beleid (Beekveld en Terpstra)

De auditcommissie is vier keer bijeen geweest. In deze bijeenkomsten worden financiële onderwerpen meer in detail behandeld om de vaststelling en bespreking in de plenaire vergaderingen adequaat voor te bereiden. Daarnaast vindt een diepgaande bespreking van financiële onderwerpen plaats met het College van Bestuur. De auditcommissie geeft vooraf aan vergaderingen van de Raad van Toezicht schriftelijk advies bij de financiële stukken. Sinds 2017 voert Wijs accountants de interim controle en controle van de jaarrekening uit voor de Stichting Kolom.

“ ”
In 2019 wordt de Raad van Toezicht versterkt met drie nieuwe leden

7.2 GMR

Aan het begin van 2018 telde de GMR een vijftal leden. Vier uit de personeelsgeleding en twee ouders. Meerdere keren is getracht om het ledenaantal te vergroten; de Mr-en van de verschillende scholen werden aangeschreven, evenals de directeuren. Dit alles zonder resultaat. Halverwege het jaar hebben we afscheid genomen van Ed van der Vuurst en inmiddels (maart 2019) heeft zich iemand gemeld met interesse (personeelslid).

Agendapunten in 2018

De GMR heeft in 2018 zes keer vergaderd met de bestuurder. Daarbij zijn agendapunten doorgelopen die we doorgaans in de afgelopen jaren op de agenda's tegenkomen. Onder andere zijn geagendeerd: Financiële rapportages, implementatie strategisch beleidsplan, meerjaren bestuur formatieplan.

De twee tussentijdse bijeenkomsten met de RvT, die jaarlijks altijd plaatsvonden met een agenda, hebben in 2018 geen doorgang kunnen vinden.

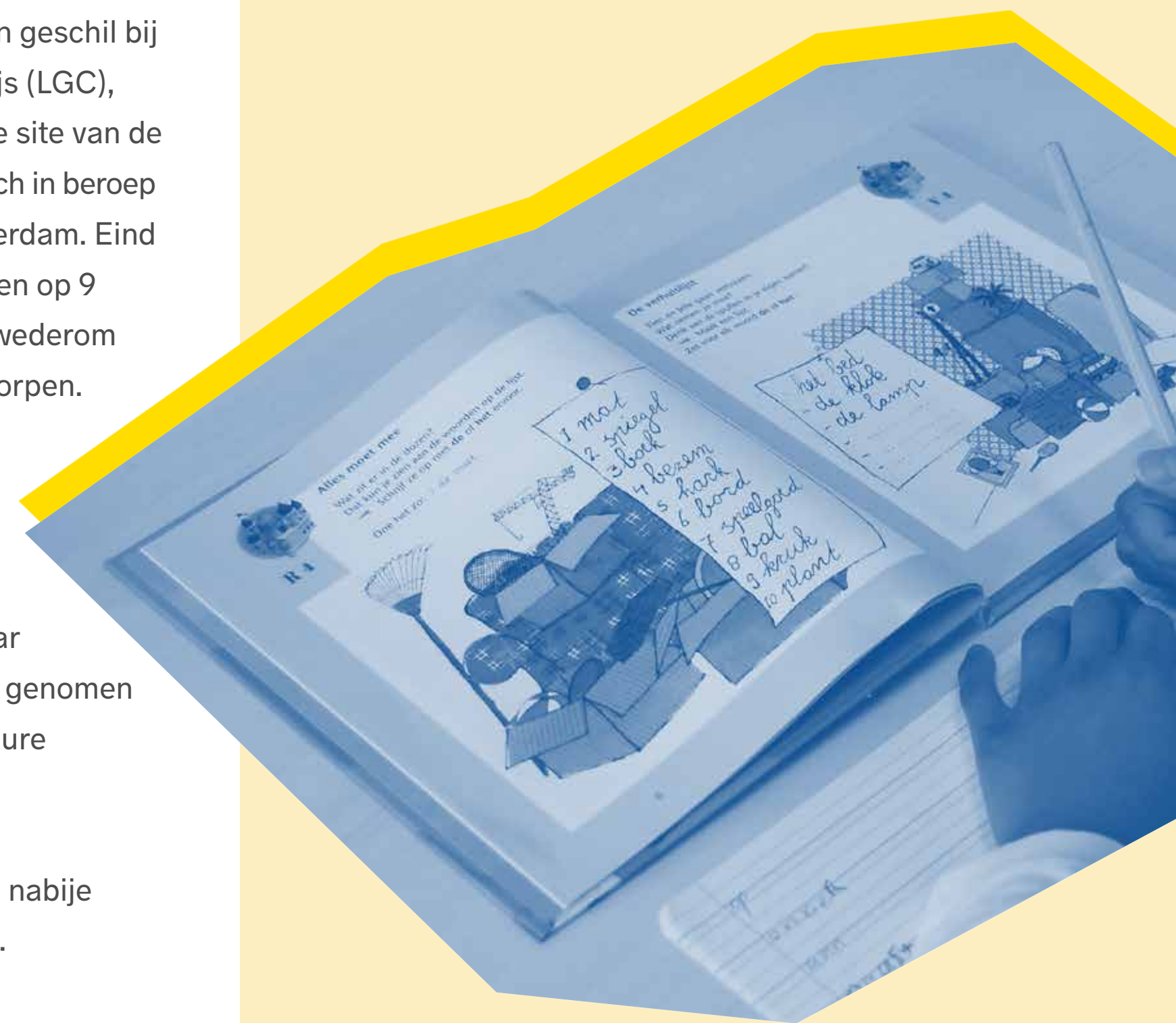
Geschil rond oud-bestuurder

Het jaar 2018 is een turbulent jaar geweest. Het nieuwe jaar startte al direct met een adviesaanvraag van de RvT bij de GMR met betrekking tot het voorgenomen besluit tot ontslag van de bestuurder van Kolom. Dit is het begin geweest van een periode van juridisch getouwtrek tussen enerzijds de RvT en anderzijds, los van elkaar, de bestuurder en de GMR. De uitslag van een geschil bij de Landelijke Geschillencommissie Onderwijs (LGC), negatief voor de GMR, is terug te lezen op de site van de LCG. In overleg met de advocaat is de GMR toch in beroep gegaan bij de Ondernemingskamer, te Amsterdam. Eind augustus heeft deze zitting plaatsgevonden en op 9 oktober oordeelde de Ondernemingskamer wederom negatief. Het beroep van de GMR werd verworpen.

Toekomst

Met onze achterban, de medezeggenschapsraden van alle Kolomscholen, hebben we zoveel als mogelijk gecommuniceerd, daar waar het kon. Inmiddels hebben we afscheid genomen van de vorige bestuurder en is er een procedure ingesteld voor een nieuwe bestuurder.

De GMR spreekt de hoop uit dat Kolom in de nabije toekomst snel weer in rustig vaarwater komt.

KOLOM

**JAARREKENING
2018**

Inhoudsopgave

Jaarrekening

1. Algemene toelichting	5
2. Algemene grondslagen	6
3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva	7
4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat	10
5. Balans per 31 december 2018	12
6. Staat van baten en lasten over 2018	16
7. Kasstroomoverzicht over 2018	19
8. Toelichting op de balans	21
9. Toelichting op staat van baten en lasten	31
10. Wet Normering Topinkomens (WNT)	37
11. Voorstel resultaatbestemming	40
12. Gebeurtenissen na balansdatum	41
13. Model E	42

Overige gegevens

14. Gegevens over de rechtspersoon	45
15. Controleverklaring	47

Stichting Kolom,
Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs

Jan Tooropstraat 136
1061 AD Amsterdam

020-514 80 80

bestuursecretariaat@kolom.net

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

De activiteiten van Stichting Kolom bestaan voornamelijk uit:

Dienstverlening op het gebied van onderwijs in het (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en praktijkonderwijs.

1.2 Continuïteit

Het Eigen Vermogen van Stichting Kolom is € 11.532.789. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

1.3 Verbonden partijen

- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam-Diemen
- Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen
- Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland

1.4 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

1.5 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaar-rekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaar-rekeningposten.

1.6 Risicomanagement

Voor de algemene risico's wordt een financiële buffer aangehouden in het eigen vermogen. Kolom hanteert geen doelstelling op het percentage weerstandsvermogen maar vertaalt de benodigde buffer in een absolute doelstelling van het eigen vermogen. Het eigen vermogen heeft een aantal functies: financieringsfunctie, transactiefunctie en bufferfunctie. Voor de vertaling van het vereiste bufferfunctie naar eigen vermogen hanteert Kolom het onderzoek van PWC naar de vermogenspositie in het primair onderwijs van 2008. Conform het PwC onderzoek is het vereiste eigen vermogen voor stichting Kolom minimaal €5,0 miljoen. In 2014 heeft er bij Kolom een risico-inventarisatie plaatsgevonden. Deze inventarisatie had als basis het risico-inventarisatiemodel van de PO-raad. Derhalve er is er wel noodzaak tot het aanhouden van een hoger eigen vermogen van €5,0 mln. Stichting Kolom kan geen algemene reserve aanhouden, die alleen gebaseerd is op algemene uitgangspunten, geformuleerd voor regulier PO en VO. Kolom biedt kleinschalig gespecialiseerd onderwijs aan in PO & VO. Gezien de ontwikkelingen Passend Onderwijs is het risico voor Kolom hoog. In het kader van continuïteitsdekking is het aanhouden van een weerstandsvermogen (de algemene reserve) van 30% van de totale baten verdedigbaar.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs en Richtlijn RJ660 Onderwijsinstellingen. Voorts is rekening gehouden met de van toepassing zijnde ministeriele regelingen. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

De indeling naar bedrijfssegmenten vindt plaats naar onderwijssector: PO (SBO en (V)SO) en VO (praktijkonderwijs). Baten en lasten die direct zijn toe te rekenen aan de scholen worden toegerekend aan de onderwijssector van de betreffende school. Niet direct toe te rekenen baten en lasten waaronder kosten van het bestuurskantoor en andere overheadkosten worden naar rato van de hoogte van de basisbesteding van het rijk in het betreffende jaar toegerekend aan de verschillende onderwijssectoren.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

2.3 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte economische levensduur.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de gebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

2.4 Financiële vaste activa

De eerste waardering en vervolgwwaardering van effecten vindt plaats tegen reële waarde. Waardeveranderingen van deze effecten worden direct verwerkt in de staat van baten en lasten. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de effecten worden direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

2.5 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte economische levensduur.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de gebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

3.2 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de instelling op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij aanwezigheid van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de instelling de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de staat van baten en lasten.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de staat van baten en lasten verwerkt.

3.3 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering te gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.4 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken worden opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

3.5 Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Bestemmingsreserve publiek

De bestemmingsreserve publiek bestaat uit bestemmingsreserve jonge leerkrachten, bestemmingsreserve huisvesting en kwaliteitsimpuls scholen. De bestemmingsreserve jonge leerkrachten is bestemd om tijdelijke boventalligheid bij jonge leerkrachten op te vangen. De bestemmingsreserve huisvesting is gevormd om onoverkomelijke tekorten in huisvestingsdossiers op te vangen. De bestemmingsreserve kwaliteitsimpuls scholen is gevormd om scholen door middel van een door het CvB goedgekeurd plan investeringen in het onderwijs te laten doen.

Bestemmingsreserve privaat

De bestemmingsreserve privaat betreft het opvangen van (eventuele) onoverkomelijke tekorten in huisvestingsdossiers. De bestemmingsreserve privaat wordt beschouwd als privaat vermogen.

3.6 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de

nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

In 2018 zijn er nieuwe voorzieningen gevormd voor wachtgelders en een rechtzaak m.b.t. aannemer. In de voorziening wachtgelders betreft het de loonkosten van betreffende wachtgelders voor 2017 en 2018. De voorziening rechtzaak m.b.t. aannemer betreft de kosten die voortvloeien uit rechtzaken en juridische procedures.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2018 heeft dit pensioenfonds een beleidsdekkingsgraad van 103,8%. De actuele dekkingsgraad bedroeg per einde 2018 97,0%.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 1,0 % (2017: 1,0%) als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren 2018 en 2019 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsplan, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

Voorziening loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt opgenomen tegen de nominale waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid (VO) / Duurzame inzetbaarheid (PO)

In de CAO 2018 - 2019 is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur (VO) / 40 uur (PO) voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur (VO) / 130 uur (PO) voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen.

3.7 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen gemortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

3.8 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen gemortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoordt in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4 Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.7 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De instelling heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling.

4.8 Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

4.9 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5. Balans per 31 december

Balans (na resultaatbestemming)

		31 december 2018	31 december 2017
	Ref.	in euro	in euro
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa		-	-
Materiële vaste activa	1	3.673.195	3.687.086
Financiële vaste activa		-	-
		3.673.195	3.687.086
Vlottende activa			
Vorraden		-	-
Vorderingen OCW	2	988.724	925.372
Overige vorderingen	3	2.475.853	1.657.026
Effecten		-	-
Liquide middelen	4	9.667.127	18.081.554
		13.131.704	20.663.951
Totaal activa		16.804.898	24.351.037

Toelichting

Toename in overige vorderingen (0,9 miljoen)

Toename in overige vorderingen komt voornamelijk door toename in vordering inzake huisvesting, toename bedrag debiteuren, door nieuwe wetgeving inzake transitievergoeding ziek uit dienst en toename in bedrag subsidies t.o.v. gemeente Amsterdam.

In oktober 2018 is het Humanistisch Kindcentrum opgeleverd maar nog niet afgerekend. Hierdoor zijn er vordering inzake huisvesting t.o.v. gemeente ontstaan op de eerste inrichting. Deze kosten zitten niet in de beschikking van de nieuwbouw maar vallen onder een aparte subsidieregeling.

In 2018 is het wetsvoorstel dat de werkgever door het UWV wordt gecompenseerd voor de transitievergoeding die hij heeft betaald na het einde van een dienstverband na langdurige arbeidsongeschiktheid

Dit kan met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2015 en naar verwachting kan de werkgever vanaf april 2020 dit aanvragen. Voor Stichting Kolom heeft dit een impact van 153K.

Afname Liquide middelen

De liquide middelen zijn afgenomen doordat de nieuwbouw Humanistisch Kindcentrum en uitbreiding met verdieping bij De Dreef in 2018 zijn afgerond.

Daarnaast is in de jaarrekening 2018 het saldo van REC Boven Amstel (1,2 miljoen) niet meer opgenomen. Dit in tegenstelling m.b.t. voorgaande jaren.

Zie ook **kasstroomoverzicht**.

Balans

		31 december 2018	31 december 2017
	Ref.	in euro	in euro
<i>Passiva</i>			
Eigen vermogen			
Eigen vermogen	5	11.532.789	12.594.893
		11.532.789	12.594.893
Vorzieningen	6	1.200.906	1.561.242
Langlopende schulden	7	181.313	0
Kortlopende schulden	8	3.889.891	10.194.902
Totaal passiva		16.804.898	24.351.037

Toelichting

Afname in de voorziening

- Vrijval van voorzieningen i.v.m. afronding van de lopende zaken en minder voorziening nodig voor langdurige zieken en uitkeringsgerechtigden.
- Voorziening wachtgelders is nieuw. Deze is opgenomen n.a.v. het niet nakomen van de wettelijke verplichtingen ten aanzien van de wachtgelders.

Afname kort lopende schulden

- Saldo einde 2017 bevatte financiering Unilocatie en uitbreiding de Dreef, deze is in 2018 nagenoeg geheel aangewend.
- REC Bovenamstel maakt geen deel uit van Kolom en deze jaarrekening.

6. Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten over 2018

	Ref.	2018 in euro	2018 begroting	2017 in euro
Baten				
Rijksbijdragen	9	30.357.602	29.144.275	29.677.309
Overige overheidsbijdragen en subsidies	10	1.670.110	1.187.238	2.072.438
College-, cursus-, les- en examengelden		-	-	-
Baten werk in opdracht van derden		-	-	-
Overige baten	11	478.104	342.877	456.337
Totaal baten		32.505.816	30.674.390	32.206.084
Lasten				
Personeelslasten	12	26.828.686	25.948.607	26.677.703
Afschrijvingen	13	682.391	618.248	632.017
Huisvestingslasten	14	2.444.805	2.075.000	2.054.875
Overige lasten	15	3.606.677	2.850.535	3.048.730
Totaal lasten		33.562.559	31.492.390	32.413.326
Saldo baten en lasten		1.056.743-	818.000-	207.242-
Financiële baten en lasten	16	5.361-	-	1.326
Resultaat		1.062.105-	818.000-	205.915-
Belastingen		-	-	-
Resultaat deelnemingen		-	-	-
Resultaat na belastingen		1.062.105-	818.000-	205.915-
Aandeel derden in resultaat		-	-	-
Nettoresultaat		1.062.105-	818.000-	205.915-

Toelichting

Toename baten

De OCW rijksbijdragen zijn aangepast n.a.v. nieuwe CAO's VO en PO in 2018. Hierdoor zijn de personele kosten ook gestegen.

Toename in overheidsbijdrage en subsidies komt door diverse posten maar voornamelijk door opbrengsten detachering SWV, hogere subsidie bedrag VLOA en ESF middelen dan in de begroting rekening was gehouden.

Toename in overige baten komt door diverse posten maar voornamelijk in toename in opbrengsten in medegebruik.

Toename kosten

Toename in de kosten komt voornamelijk door overige lasten. Hierin zitten de kosten voor het opstarten van een nieuw Humanistisch Kindcentrum.

Daarnaast zijn er n.a.v. naheffing van de belastingdienst, verbetertrajecten opgestart waaronder fiscaliteit. Hiervoor wordt expertise ingehuurd.

7. Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht	2018		2017	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo exploitatie		-1.056.743		-207.242
<i>Aanpassingen voor:</i>				
Afschrijvingen	682.391		632.017	
Mutatie voorzieningen	-360.336		325.510	
		322.055		957.527
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>				
Vorraden	-		-	
Vorderingen	-882.179		357.607	
Kortlopende schulden	-6.305.011		6.730.515	
		-7.187.191		7.088.122
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		-7.921.879		7.838.408
Ontvangen interest	-5.361		1.326	
Betaalde interest	-		-	
Buitengewoon resultaat	-		-	
		-5.361		1.326
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-7.927.240		7.839.734
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-668.500		-958.584	
Desinvesteringen materiële vaste activa	0		888	
Investerings in immateriële vaste activa	-		-	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	-		-	
Investerings in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	-		-	
Mutaties leningen	-		-	
Overige investeringen in financiële vaste activa	-		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-668.500		-957.696
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	181.313		-	
Aflossing langlopende schulden	-		-	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		181.313		-
Mutatie liquide middelen		-8.414.427		6.882.038
Liquide middelen ultimo verslagjaar	9.667.127		18.081.554	
Liquide middelen ultimo vorig jaar	18.081.554		11.199.516	
Mutatie liquide middelen		-8.414.427		6.882.038

8. Toelichting op de balans tot 31 december

Toelichting balans

Referentie 1 Materiële vaste activa								
<i>Schoolgebouwen</i>								
De door de stichting beheerde schoolgebouwen zijn economisch niet, doch juridisch wel eigendom van de stichting.								
Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, om niet te worden overgedragen aan de Gemeente.								
Voor een overzicht van de onder ons bestuur staande scholen verwijzen wij naar het bestuursverslag.								
<i>Terreinen</i>								
	Aanschaf waarde t/m	Afschrijving t/m	Boekwaarde per	Invest./ Desinvest.	Afschrijving	Aanschaf waarde t/m	Afschrijving t/m	Boekwaarde per
	31-12-2017	31-12-2017	01-01-2018	2018	2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018
Perceel Sloterweg	-	-	4.218	-	-	4.218	-	4.218
	Aanschaf waarde t/m	Afschrijving t/m	Boekwaarde per	Invest./ Desinvest.	Afschrijving	Aanschaf waarde t/m	Afschrijving t/m	Boekwaarde per
	31-12-2017	31-12-2017	01-01-2018	2018	2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018
Inventaris, apparatuur	4.718.594	1.961.542	2.757.052	359.222	340.319	5.077.815	2.301.861	2.775.954
Digitale schoolborden	743.863	493.553	250.310	122.548	83.180	866.412	576.734	289.678
ICT	1.380.832	840.984	539.847	146.991	207.807	1.527.822	1.048.792	479.031
Auto's	200.975	119.772	81.202	-	32.431	200.975	152.204	48.771
Leermethodes	184.754	130.298	54.456	39.739	18.653	224.493	148.951	75.542
Totaal vaste activa	7.229.017	3.546.150	3.682.867	668.500	682.391	7.897.517	4.228.541	3.668.977
<i>De lineaire afschrijvingsmethode wordt gehanteerd. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:</i>								
Inventaris, apparatuur:	5%, 6,7% en 10%							
Digitale schoolborden:	10%, 12,5% en 20%							
ICT:	12,5% en 20%							
Auto's:	25%							
Leermethodes:	12,5%							

Toelichting balans

Referentie 2 Vordering OCW							
			31-12-2018			31-12-2017	
Vordering OCW			988.724			925.372	
			988.724			925.372	
	BRIN	kenmerk	datum	bedrag	toe te rekenen 2018	Ontvangen in 2018	Te vorderen 31-dec-18
Personeel PO 18-19	01VF	889372-02	22-10-2018	920.236	383.432	317.941	65.490
Personeel PO 18-19	06ZQ	889477-02	22-10-2018	721.848	300.770	249.398	51.371
Personeel PO 18-19	12QB	902866-02	22-10-2018	1.460.250	608.438	504.516	103.921
Pers. VSO 18-19	12QB	903117-02	22-10-2018	2.154.508	897.712	744.383	153.329
Personeel PO 18-19	14UA	902867-02	22-10-2018	1.779.028	741.262	614.654	126.607
Pers. VSO 18-19	14UA	903134-02	22-10-2018	2.656.041	1.106.684	917.662	189.022
Personeel PO 18-19	18YA	889489-02	22-10-2018	1.551.424	646.427	536.017	110.410
Personeel PO 18-19	19HM	889539-02	22-10-2018	621.160	258.817	214.611	44.206
Personeel PO 18-19	19XM	889603-02	22-10-2018	1.149.627	479.011	397.196	81.815
Personeel PO 18-19	20OF	889618-02	22-10-2018	678.457	282.691	234.407	48.284
Personeel PO 18-19	31FU	902570-03	22-10-2018	200.491	83.538	69.270	14.268
				13.893.071	5.788.780	4.800.056	988.724

Toelichting balans

Referentie 3 Vorderingen			
		31-12-2018	31-12-2017
Debiteuren		301.490	137.647
Vorderingen inzake huisvesting		821.601	560.668
Vordering ESF		798.186	708.985
AWBZ/PAB uren		-	-
Vordering gemeente iz subsidies		187.900	59.314
SWVB		204.950	151.464
Risicofonds/UWV		152.756	-
Vordering WAO premie		-	-
Vorderingen smv A'dam - Diemen			
Lening personeel		12.425	6.973
Te ontvangen rente		-	1.074
Vooruitbetaalde kosten/overlopende activa		3.081-	25.896
Overige vorderingen		44.626	25.007
Af: Voorziening wegens oninbaarheid		45.000	20.000
Totaal vorderingen		2.475.853	1.657.026
Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:			
Stand per 1 januari		20.000	50.000
Onttrekking			
Vrijval			30.000
Dotatie		25.000	-
Stand per 31 december		45.000	20.000
Toelichting			
Conform vorig jaar is de voorziening dubieuze debiteuren opgenomen op basis van 15% van het saldo van de handelsdebiteuren per 31-12-2018.			

Toelichting balans

Referentie 4 Liquide middelen			
De post geldmiddelen in het kasstroomoverzicht is als volgt samengesteld:			
		31-12-2018	31-12-2017
Tegoeden op bank- en giro rekeningen		2.128.262	8.046.550
Spaarrekening		7.533.747	10.030.948
Kas		5.118	4.056
Totaal liquide middelen		9.667.127	18.081.554

Toelichting
Van het saldo liquide middelen staat het volledige bedrag ter vrije beschikking.

Referentie 5 Eigen vermogen					
	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	
Algemene reserves	9.093.095	1.062.105-	224.878	8.255.869	
<i>Bestemmingsreserve publiek</i>					
Jonge leerkrachten	109.729			109.729	
Kwaliteitsimpuls scholen	1.556.273		206.925-	1.349.348	
Huisvesting	1.500.000			1.500.000	
<i>Bestemmingsreserve privaat</i>					
Projecten	335.797		17.953-	317.843	
Totaal algemene reserves	12.594.893	1.062.105-	-	11.532.789	

Toelichting

De bestemmingsreserve kwaliteitsimpuls scholen betreft een door het College van Bestuur gereserveerd bedrag waar de Kolom scholen een beroep op kunnen doen om te investeren in het onderwijs. Het CvB keurt de aanvragen goed op basis van een door de schoolleider ingediend plan. Er geldt geen einddatum voor deze bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserve jonge leerkrachten is gevormd ten gevolge van een besluit van het CvB. Indien bij een school tijdelijke boventaligheid dreigt voor jonge leerkrachten kan een school een beroep doen op deze bestemmingsreserve. Het CvB keurt de aanvragen goed. Voor de deze bestemmingsreserve is geen einddatum bepaald.

De bestemmingsreserve Huisvesting is gevormd met name om onoverkomelijke tekorten in huisvestingsdossiers op te vangen. Er geldt geen einddatum voor deze bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserve privaat betreft het opvangen van (eventuele) onoverkomelijke tekorten in huisvestingsdossiers. Er geldt geen einddatum voor deze bestemmingsreserve.

Toelichting balans

Referentie 6 Voorzieningen					
	stand per 01-01-2018	dotatie	onttrekking	vrijval	stand per 31-12-2018
Grootonderhoud	601.667	668.204	662.608	-	607.263
Voorziening Jubilea	242.206	22.268	21.214	-	243.260
Voorziening persoonlijk budget	5.110	4.475		-	9.585
Voorziening langdurig zieken	227.331			171.964	55.367
Voorziening personele verplichtingen	141.789			141.789	-
Voorziening rechtszaak Aannemers	107.410	22.000		107.410	22.000
Voorziening eigen wachtgelders	-	159.250			159.250
Voorziening kosten WW-uitkeringen	235.728			131.548	104.180
Totaal voorzieningen	1.561.242	876.197	683.822	552.712	1.200.906

Ouderdomsanalyse:

	Looptijd			
	< 1 jaar	tussen 1 en 5 jaar	> 5 jaar	totaal
Grootonderhoud	400.000	207.264		607.263
Voorziening Jubilea	10.535	87.879	144.846	243.260
Voorziening persoonlijk budget		9.585		9.585
Voorziening langdurig zieken	55.367			55.367
Voorziening personele verplichtingen	-	-	-	-
Voorziening rechtszaak Aannemers	22.000			22.000
Voorziening eigen wachtgelders	159.250			159.250
Voorziening kosten WW-uitkeringen	104.180			104.180
	751.332	304.728	144.846	1.200.906

Voorziening grootonderhoud: De voorziening grootonderhoud wordt opgenomen voor verwachte lasten in de toekomst.

Voorziening persoonlijk budget: de voorziening is gevormd n.a.v. de cao bepaling (cao VO) dat medewerkers 50 uur per jaar mogen sparen t.b.v. het opnemen van verlof in een latere fase van hun loopbaan.

Voorziening eigen wachtgeld is het verwachte bedrag dat OCW terugvordert in verband met sanctie voor het niet adequaat opvolgen van de herbenoemingsverplichting

Voorziening langdurig zieken: de voorziening voor langdurig zieken is getroffen voor personeelsleden die op balansdatum geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten en de ziekte of arbeidsongeschiktheid zal naar verwachting gedurende het resterende dienstverband niet worden opgeheven. Kolom heeft de verplichting tot het in de toekomst doorbetalen aan betreffende personeelsleden en deze beloningen komen direct voor rekening van Kolom.

Voorziening rechtszaak aannemers betreft de vordering van Janssen de Jong op Kolom inzake wettelijke rente, gerechtelijke kosten en beslagen

Voorziening personele verplichtingen betreft de kosten van juridische procedures en de gevolgen daarvan

Voorziening kosten WW-uitkeringen: de voorziening betreft de betalingsverplichting van Kolom inzake de bovenwettelijke uitkeringen of loonsuppleties.

Toelichting balans

Referentie 7 Langlopende schulden						
	Schulden aan groepsmaatschappijen	Schulden aan andere deelnemingen	Schulden aan kredietinstellingen	Schulden aan OCW/EZ/FIN	Schulden aan gemeenten en GR's	Totaal Langlopende schulden
Stand aan het begin van de periode					-	-
Langlopend deel					-	-
Kortlopend deel					-	-
Totale schuld					-	-
Aangegane leningen in verslagperiode					200.000	200.000
Aflossing in verslagperiode					-	-
Stand totale schuld					200.000	200.000
Stand kortlopend deel					18.687	18.687
Stand langlopend deel					181.313	181.313
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar					77.593	77.593
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar					103.720	103.720
Effectieve rentevoet in verslagperiode					1,5%	1,5%
Specificatie:						
Lening duurzaamheidsfonds gemeente Amsterdam inzake zonnepanelensysteem op het dak van het Humanistisch Kindcentrum, Peelstraat 171, 1079 RN Amsterdam						
Dit betreft een annuïtaire lening met een looptijd van 10 jaar, hoofdsom EUR 200.000, rente 1,5% per jaar en een annuïteit van EUR 21.686,84 per jaar. De termijnen worden jaarlijks voldaan. De eerste termijn wordt 1 jaar na storting voldaan en daarna ieder jaar. De stortingsdatum is 24-10-2018						
Bijzondere voorwaarden:						
- Indien de Geldnemer het aan rente en/of aflossing verschuldigde niet op tijd en/of overeenkomstig het bepaalde in art. 2 van de overeenkomst van geldlening heeft voldaan, betaalt zij aan de Gemeente een boete, welke in plaats van rente verschuldigd is over het achterstallige bedrag gedurende de tijd van de nalatigheid. Deze boete wordt berekend naar een percentage, dat gelijk is aan het percentage zoals genoemd in art. 2a (1,5%) vermeerderd met 3%, gedurende de tijd van de nalatigheid.						
- Het onafgeloste deel van het bedrag van de lening is, tezamen met de lopende renten, eventuele boeterente en kosten, terstond in haar geheel opeisbaar, zonder dat enige waarschuwing, rechterlijke tussenkomst of ingebrekestelling nodig zal zijn, met het recht aan de Gemeente alle maatregelen te nemen, ten laste van de Geldnemer, welke zij nuttig of nodig zal oordelen, tot behoud van haar rechten en/of verhaal van haar vorderingen:						
i. bij niet of niet behoorlijke nakoming door de Geldnemer van één of meer van de in de overeenkomst vermelde bepalingen of aangegane verbintenissen;						
ii. bij door de Geldnemer gedaan verzoek tot het verkrijgen van surséance van betaling;						
iii. bij aanvraag tot faillietverklaring van de Geldnemer;						
iv. bij ontbinding van de Geldnemer;						
v. voor het geval de overeenkomst van geldlening wordt aangegaan voor rekening en risico van een maatschap, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap indien de maatschap, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap wordt ontbonden of bij toe- en uitreding van een maat of vennoot.						
De Geldnemer zal in gebreke zijn door het enkele feit van het intreden van één van voormelde gevallen van onmiddellijke opeisbaarheid, alsof zij bij bevel of andere soortgelijke akte in gebreke ware gesteld.						
- De gemeente is gerechtigd om te allen tijde op eerste verzoek pandrecht te vestigen op de Installatie die is gefinancierd met deze lening en de Geldnemer gaat hiermee akkoord en zal hieraan meewerken.						
- Zolang de lening niet geheel is afbetaald zal de Geldnemer de Installatie niet verkopen of bezwaren.						

Toelichting balans

Referentie 8 Kortlopende schulden		
	31-12-2018	31-12-2017
Crediteuren	372.868	696.707
Loonheffing	1.050.834	1.034.835
Schulden terzake van pensioenen	298.580	293.833
Schuld vervangingsfonds	4.675	4.441
Schuld risico/participatiefonds	38.017	23.890
Te betalen omzetbelasting	3.481	3.471
Te besteden huisvesting projecten gemeente	31.718	4.737.243
Vooruitontv. OCW lerarenbeurs	9.438	14.822
Schuld OCW bekostiging terug te vorderen	95.409	207.359
Schuld OCW lerarenbeurs	-	9.674
Vakantiegeld en bindingstoelage	831.300	830.630
Nettolonen	21.617	18.873
Accountants en administratiekosten	22.446	31.182
REC bovenamstel	-	1.196.501
Te betalen interest	500	
Huurvrijdom Partou	147.500	
Kortlopend deel (<1 jaar) langlopende schuld	18.687	
Overig	942.822	1.091.440
Overlopende passiva	2.167.609	8.169.527
Totaal kortlopende schulden	3.889.891	10.194.902
Onder de rubriek overige kortlopende schulden zijn de volgende specifieke posten opgenomen:		
- Een bedrag van € 285.591 heeft betrekking op gemeentelijke subsidies		
- Een bedrag van € 206.458 heeft betrekking op de samenwerkingsverbanden PO en VO Amsterdam-Diemen		

9. Toelichting staat van baten en lasten

Toelichting op de onderscheiden staat van baten en lasten

	PO in euro	VO in euro	Totaal in euro
Rijksbijdragen	16.789.723	13.567.879	30.357.602
Overige overheidsbijdragen	908.265	761.845	1.670.110
Overige baten	272.496	205.608	478.104
Totaal baten	17.970.484	14.535.332	32.505.816
Personeelslasten	15.227.036	11.601.650	26.828.685
Afschrijvingen	345.383	337.008	682.391
Huisvestingslasten	1.357.003	1.087.802	2.444.805
Overige instellingslasten	1.671.648	1.935.030	3.606.678
Totaal lasten	18.601.070	14.961.489	33.562.559
Saldo baten en lasten	630.587-	426.157-	1.056.744-
Financiële baten en lasten	3.477-	1.884-	5.361-
Netto resultaat	634.063-	428.041-	1.062.105-
Referentie 9 Rijksbijdragen			
	2018 in euro	Begroting 2018 in euro	2017 in euro
Rijksbijdragen	27.959.136	27.051.614	27.658.008
Geormerkte OCW subsidies	21.564	7.111	42.722
Niet geormerkte OCW subsidies	1.558.821	1.491.458	1.525.224
Ontvangen doorbetaling Rijksbijdrage SWV	818.081	594.093	451.354
Af: inkomens overdrachten			
Totaal rijksbijdragen	30.357.602	29.144.275	29.677.309

Staat van baten en lasten naar onderwijssector

Referentie 10 Overige overheidsbijdragen en - subsidies			
	2018 in euro	Begroting 2018 in euro	2017 in euro
SWV verplichte overdracht	27.270	-	21.559
SWV paburen	190.045	180.000	165.576
SWV projecten	39.127	117.260	143.799
SWV inhuur personeel	119.204	-	114.597
SWV SO/VSO TG/IBL groep			269.142
Gemeente Amsterdam projecten (VLOA)	336.623	159.505	256.356
Gemeente Amsterdam ID banen	42.629	10.000	47.810
Klokurenvergoeding gymzalen	135.284	80.000	136.097
ESF	779.929	640.473	917.502
Totaal overheidsbijdragen en - subsidies	1.670.110	1.187.238	2.072.438

Referentie 11 Overige Baten			
	2018 in euro	Begroting 2018 in euro	2017 in euro
Ouderbijdragen	131.121	106.695	147.274
Detacheringen	92.317	67.682	49.003
Consumptieve techniek	60.881	53.000	48.183
Opbrengsten medegebruik	141.192	91.000	118.924
Overig	52.593	24.500	92.953
Totaal	478.104	342.877	456.337

Staat van baten en lasten naar onderwijssector

Referentie 12 Personeelslasten			
	2018 in euro	Begroting 2018 in euro	2017 in euro
Bruto lonen en salarissen	18.770.454	24.613.193	19.139.426
Sociale lasten	2.821.607		2.742.244
Premies Participatiefonds	499.865		370.329
Premies Vervangingsfonds	20.900		20.401
Pensioenpremies	2.664.566	-	2.589.830
Totaal lonen en salarissen	24.777.392	24.613.193	24.862.230
Dotaties personele voorzieningen	5.529	-	198.357
Personeel niet in loondienst	1.299.616	555.914	693.082
Nascholing	494.698	403.650	572.760
Overig	498.221	375.850	543.489
Totaal overige personele lasten	2.298.063	1.335.414	2.007.688
Af: Uitkeringen	246.769	-	192.215
Totaal personele lasten	26.828.686	25.948.607	26.677.703
	24.777.392		24.862.230
correctie voorziening	466.519-		552.273
	25.243.911		24.309.956

Gemiddeld aantal werknemers			
Gedurende het jaar 2018 waren gemiddeld 363,1 fte in dienst. (2017: 359 fte):			
functie	PO	VO	Totaal
Directie	11,7	11,2	22,9
OP	122,7	103,2	225,9
OOP	77,7	33,7	111,4
LIO	2,7	0,2	2,9
Totaal	214,8	148,3	363,1

Staat van baten en lasten naar onderwijssector

Referentie 13 Afschrijvingen en bijzondere waardevermind. op materiële vaste activa

	2018 in euro	Begroting 2018 in euro	2017 in euro
Materiële vaste activa	682.391	618.248	633.076
Afboeken vaste activa	-		1.059-
Totaal afschrijvingen	682.391	618.248	632.017

Referentie 14 Huisvestingslasten

	2018 in euro	Begroting 2018 in euro	2017 in euro
Huur	97.415	101.000	122.067
Onderhoud	476.646	433.000	473.665
Dotatie voorziening grootonderhoud	650.000	340.000	400.000
Energie en water	515.911	575.000	434.693
Schoonmaakkosten	540.711	529.000	511.747
Heffingen	80.644	85.000	77.463
Overig	83.477	12.000	35.240
Totaal huisvestingslasten	2.444.805	2.075.000	2.054.875

Referentie 15 Overige lasten

	2018 in euro	Begroting 2018 in euro	2017 in euro
Onderwijskosten lesmateriaal	1.134.904	867.110	1.155.714
Onderwijskosten boekenfonds	76.436	94.800	80.108
Algemene schoolkosten	141.149	407.675	229.249
Ambulante dienst	-	-	-
ROC trajecten	380.064	205.500	308.573
ESF projecten	114.752	43.000	182.429
Overige projectkosten	15.958	79.150	66.088
Kopieerkosten, drukwerk	26.040	75.700	49.494
Telefoon, porti	68.052	55.300	57.884
ICT kosten	335.072	249.300	249.960
Administratie- en beheerslasten	982.156	498.000	387.891
Uitbesteding administratie	221.471	220.000	215.751
Accountantskosten	110.623	55.000	65.590
Ambulatorium, advisering, OSO gelden			
Totaal overige lasten	3.606.677	2.850.535	3.048.730

Staat van baten en lasten naar onderwijssector

Toelichting accountantskosten

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen ten laste van het resultaat gebracht:

	2018 in euro	2017 in euro
Onderzoek van de jaarrekening	76.161	46.602
Andere controle opdrachten	17.755	
Andere niet-controle opdrachten	16.707	18.989
	110.623	65.590

Referentie 16 Financiële baten en lasten

	2018 in euro	Begroting 2018 in euro	2017 in euro
Rente baten	1.727	-	7.893
Rente lasten	500-		
Bankkosten	6.587-	-	6.567-
Waarde verandering financiële vaste activa en effecten	-		-
Totaal financiële baten en lasten	5.361-	-	1.326

10. WNT-verantwoording 2018

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Kolom. Het voor Stichting Kolom toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 146.000. Dit is bepaald op basis van indeling in klasse D van de sector onderwijs. De indeling in klasse D komt tot stand op basis van 12 complexiteitspunten (6 punten voor totale baten, 2 punten voor gemiddeld aantal leerlingen en 4 punten voor het gewogen aantal onderwijssoorten).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1	Dhr. A.J.C. de Wit	Dhr. H. Kox	Dhr. E.H. el Hachhouchi
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Waarnemend bestuurder	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 t/m 30-11	01-11 t/m 31-12	n.v.t.
Deeltijdfactor in fte	1,0	0,7	
Dienstbetrekking?	Ja	Nee	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 98.446	€ 17.033	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.372	€ -	
Subtotaal	€ 113.817	€ 17.033	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 133.833	€ 17.033	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Totale bezoldiging	€ 113.817	€ 17.033	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	

1A. (Vervolg)

Gegevens 2017			
Functie in 2017	Voorzitter CvB	Waarnemend bestuurder	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 t/m 31-12	n.v.t.	01-01 t/m 28-02
Deeltijdfactor in fte	1,0	n.v.t.	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	n.v.t.	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 97.837	n.v.t.	18.153
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.682	n.v.t.	2.278
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 141.000	n.v.t.	€ 22.792
Totale bezoldiging 2017	€ 113.519	€ n.v.t	€ 20.430

1B. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Bedragen x € 1			Dhr. H. Kox	
Functiegegevens		Waarnemend bestuurder		
Kalenderjaar	2018	2017		
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1-11/m 31-10;	30-10 t/m 31-12;		
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	10	2		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 182	€ 176		
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 215.800	€ 49.000		
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 237.028			
Bezoldiging				
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja			
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 170.797	€ 25.520		
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 196.317			
(-/-) Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0			
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 196.317			
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.			

1C. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	Mw. M.M. Vreeburg	Mw. D.A.M. Besten	Dhr. A.P. Nolen	Dhr. R.P. Heukels
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 12.020	€ 6.010	€ 6.100	€ 9.015
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.900	€ 14.600	€ 14.600	€ 14.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 12.020	€ 6.010	€ 6.100	€ 9.015
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017				
Functie in 2017	Lid / Voorzitter*	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging	€ 6.554	€ 5.617	€ 5.617	€ 5.810
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 16.450	€ 14.100	€ 14.100	€ 14.100

*In 2017: lid van 01-01-2017 t/m 31-08-2017 en voorzitter van 01-09-2017 t/m 31-12-2017

bedragen x € 1	Mw. A.M.M. Wijgergangs	Mw. W.A.C.M. van den Brand	Mw. D.A.J.M. Verberk
Functiegegevens	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 6.010	€ 6.010	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.600	€ 14.600	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Totale bezoldiging	€ 6.010	€ 6.010	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2017			
Functie in 2017	Lid	Lid	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 t/m 31-12	01-09 t/m 31-12	01-01 - 31/08
Bezoldiging	€ 5.617	€ 1.276	5.556
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.100	€ 4.700	14.100

11. Resultaatbestemming

Voorstel bestemming saldo baten en lasten

In de bestuursvergadering heeft het College van Bestuur besloten het resultaat als volgt te bestemmen:

	2018 in euro	2017 in euro
<i>Resultaat PO</i>		
Ten gunste van algemene reserves (publiek)	634.063-	584.057-
Bestemmingsreserve kwaliteitsimpuls scholen	-	-
Bestemmingsreserve jonge leerkrachten	-	-
<i>Resultaat VO</i>		
Ten gunste van algemene reserves (publiek)	428.041-	378.141
Bestemmingsreserve kwaliteitsimpuls scholen	-	-
Totaal resultaat	1.062.105-	205.915-

12. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen te vermelden.

13. Model E

Model E: Verbonden partijen	
Naam	Juridische vorm
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam-Diemen	Vereniging (met voll. Rechtsbevoegdheid)
Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen	Vereniging (met voll. Rechtsbevoegdheid)
Samenwerkingsverband VO Zuid Kennemerland	Vereniging (met voll. Rechtsbevoegdheid)
Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige	

Statutaire Zetel	Code Activiteiten	Eigen vermogen		Resultaat	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelname %
		31-12-2018 €	31-12-2018 €			
Amsterdam	4	pm	pm		nee	-
Amsterdam	4	pm	pm		nee	
Haarlem	4	pm	pm		nee	

14. Gegevens rechtspersoon

Naam	Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs
Adres	Jan Tooropstraat 136, 1061 AD Amsterdam
Telefoon	020 514 80 80
E-mailadres	bestuurssecretariaat@kolom.net
Internetsite	www.stichtingkolom.nl
Bestuursnummer	77690
Contactpersoon	Dhr. H. Kox, waarnemend bestuurder
Telefoon	020 514 80 80
E-mailadres	kox@kolom.nl
KVK nummer	41197969
RSIN (fiscaal) nummer	NL004180112

Gegevens over de onder KOLOM ressorterende scholen is opgenomen in het bestuursverslag.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs
Jan Tooropstraat 136
1061 AD AMSTERDAM

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs te AMSTERDAM gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2018;
- (2) de staat van baten en lasten over 2018; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 (j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsssen

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 27 juni 2019
Wijs Accountants

Was getekend: M.M.P.G van Os MSc RA

Kenmerk: 2019.0220.conv

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven